

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
 ORGAAN VOOR DE MEDEDELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
 UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

15^E JAARGANG

WOENSDAG 30 JULI 1930

No. 761

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
 Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
 ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.
 COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.
 Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatweg.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en girorekening No. 6729.

29 JULI 1930.

In den toestand van de geldmarkt kwam geen verandering. Particulier disconto noteerde de geheele week $1\frac{3}{8}$ pCt. Alleen in het laatst der week kwam er iets meer aanbod van wissels en ging de plaatsing minder gemakkelijk, zoodat ook $1\frac{15}{16}$ pCt. moest worden toegestaan. De vraag naar geld op prolongatie was daarentegen eerder kleiner, waardoor de notering tot $1\frac{1}{2}$ pCt. terugliep. Later kwam ook hier wat meer vraag en werd $1\frac{3}{4}$ pCt. genoteerd. De callrente noteerde 1 à $1\frac{1}{4}$ pCt.

* * *

Op den weekstaat van De Nederlandsche Bank ver- toont de post binnenlandsche wissels een teruggang van ruim f 300.000; de beleeningen daarentegen blij- ken te zijn toegenomen met een bedrag van bijna f 500.000. Het credit-saldo van de schatkist ten be- drage van bijna f 2,4 miljoen op den vorigen week- staat blijkt thans weder te hebben plaats gemaakt voor een renteloos voorschot en wel van ruim f 2 miljoen.

De metaalvoorraad der Bank vertoont een toeneming van ruim f 200.000 als gevolg van een bijna even groote stijging van den post zilveren munt. De post gouden munt is met een klein bedrag teruggelopen, terwijl de post muntmateriaal goud ditmaal geen wijziging

te zien geeft. De post papier op het buitenland is toegenomen met ruim f 2,5 miljoen, terwijl de di- verse rekeningen onder het actief met ruim f 4,5 miljoen zijn verminderd.

De bankbiljetten in omloop namen toe met bijna f 2 miljoen. De rekening-courant-saldi van anderen wijzen een toeneming aan van bijna f 700.000. Het be- schikbaar metaalsaldo wijst een verhooging aan van bijna f 200.000; het dekkingspercentage bedraagt ruim 50%.

* * *

De kleine inzinking van den Sterlingkoers der vo- rige week werd deze week weder geheel ingehaald. Vooral Dinsdag was er vrij veel vraag naar Ponden en werd $12.09\frac{5}{16}$ betaald. Daarna werd weder voor $12.09\frac{3}{16}$ verhandeld en verder kwam er vrijwel geen verandering. Dollars waren daarentegen iets gemak- kelijker en tenslotte voor 2.4843 aangeboden. Ook Parijs was lager en meestal voor 9.77% verkrijgbaar. Madrid ondanks steun en pogingen tot stabilisatie weder teruglopend. Reeds direct bij de opening werd bijna 20 cent lager afgedaan en later zakte de koers nog verder in tot 28.40. Buenos Aires eveneens op- nieuw lager 90.75—89.75. In de overige wissels kwam bijna geen verandering.

LONDEN, 28 JULI 1930.

Geld is tenslotte verleden week toch ook gemakke- lijk gebleven, zoodat nu wel aangenomen mag worden, dat het einde van deze maand zonder schaarschte van eenige beteekenis verlopen zal, terwijl begin Augustus belangrijke bedragen aan dividend- en coupon- gelden het marktsaldo komen versterken.

Disconto bleef zeer vast en noteerde aan het einde der week $2\frac{7}{16}$ — $\frac{1}{2}$ voor 3 maands prima bankaccep- ten. Onder den invloed van een onverwacht vrij ruime geldmarkt en de veronderstelling, dat goud-aankoo- pen hier voor Fransche rekening voor het oogenblik voorbij zijn, nu New-York groote bedragen aan Parijs heeft moeten afstaan, verzwakte disconto heden weder tot $2\frac{7}{16}$ pCt.

Dollars werden hier goedkooper, terwijl de Fran- sche koers zich op 123.71 herstelde.

DE RIJWIELINDUSTRIE IN 1929.

De onlangs verschenen cijfers¹⁾ omtrent den aanmaak van rijwielen in ons land, geven duidelijk te kennen, dat deze bij uitstek nationale industrie met een omzet van meer dan 20 millioen gulden, op vaste grond staat. Wederom vertoonden de productiecijfers een toeneming, terwijl de invoer nagenoeg geheel verdrongen is. Indien er in dezen tak van nijverheid al geklaagd wordt, kunnen toch zeker de afnemers niet aansprakelijk worden gesteld, daar zij in het afgelopen jaar klaarblijkelijk den normalen kooplust vertoonden en de afzet dus in verband met de toenemende bezetting der wielrijdende klasse verhoogd kon worden. Nu op een vaste minimum-behoefte kan worden gerekend, die kwantitatief voorloopig nog zal toenemen, ligt de omvang van de rijwielindustrie, die in ons land zeker kan bestaan, in hoofdlijnen vast.

Het aantal in Nederland vervaardigde rijwielen bedroeg in:

1925	203.900
1926	257.200
1927	307.500
1928	373.500
1929	405.000

Tegenover dit laatste cijfer van 405.000 stuks staat slechts een invoer van 4.200 stuks, zoodat onze rijwielmakers er blijkbaar in geslaagd zijn, den importeur van geheele rijwielen het leven onmogelijk te maken. De cijfers over de laatste vijf jaren waren:

Jaar	Aantal ingevoerde rijwielen.
1925	13.700
1926	22.600
1927	22.600
1928	10.400
1929	4.200

Minder opbeurend is het beeld van den uitvoer:

Jaar	Aantal uitgevoerde rijwielen
1925	15.500
1926	13.100
1927	12.500
1928	18.300
1929	12.700

In ieder geval valt er sinds twee jaren een uitvoersaldo van ca. 8000 rijwielen te boeken, maar men moet zich toch afvragen waarom ons land, met een zoo zekeren inheemschen afzet, niet in staat zou zijn op buitenlandsche markten sterker mee te spreken. Ter vergelijking volgen hieronder eenige cijfers omtrent den uitvoer van Duitschland, waaruit wel blijkt, dat de mogelijkheid van vergroting van den afzet zeker aanwezig is. Zij zijn ontleend aan een statistiek uit het Z. des V. D. I. en reeds eerder in het orgaan van de Mij. voor Nijverheid en Handel gepubliceerd.

Afzet naar:	In Jan. tot Juli 1928	In Jan. tot Juli 1929
	stuks	stuks
Hongarije	39.695	34.523
Roemenië	28.808	28.841
Litauen	9.264	8.331
Nederlandsch-Indië	7.641	6.422
China	7.107	12.628
Letland	6.551	4.879
Zwitserland	6.054	5.409
Estland	5.843	8.570
Denemarken	4.345	1.921

Het antwoord op de vraag, waarom ons land niet tot export in staat zou zijn, is waarschijnlijk daarin te vinden, dat de vervaardiging van rijwielen in ons land plaats vindt in een groot aantal betrekkelijk kleine bedrijven, die uit den aard der zaak minder in staat zijn een krachtige exportpolitiek te voeren. De cijfers over het afgelopen jaar doen duidelijk zien, dat in dezen niets is veranderd.

¹⁾ Overdruk uit het Maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek; Statistiek van Voortbrenging en Verbruik, Rijwielnijverheid 1929.

INHOUD.

	Blz.	
DE RIJWIELINDUSTRIE IN 1929 door Ir. S. van Hoogstraten	680	
Derde Internationale Credietverzekeringconferentie Berlijn II (Slot) door Mr. E. L. G. den Dooren de Jong.	681	
De vrachtenmarkt gedurende het eerste semester 1930 door C. Vermey	683	
Is het statuut van Barcelona op den Rijn toepasselijk? door Mr. J. Zaaijer	684	
De Indische middelen over April 1930	685	
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:		
De Deutsche petroleumindustrie door Dr. Karl Hoffmann	686	
BOEKAANKONDIGINGEN:		
Dr. Max de Vries: Heutiger Protektionismus in der Weltschiffahrt.	690	
MAANDCIJFERS:		
Rijkspostspaarbank	690	
Giro-omzet bij De Nederlandsche Bank	690	
Handelsbeweging van Nederland gedurende het eerste halfjaar van 1930	691	
Overzicht van de Indische middelen	692	
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN. 692—698		
Geldkoersen.	Bankstaten.	Verkeerswezen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.	

Terwijl in 1929 35 fabrieksondernemingen met een jaarproductie grooter dan 500 stuks, 209.700 rijwielen vervaardigden, waren er nog 58 montage-inrichtingen werkzaam, eveneens, met een productie van meer dan 500 stuks per jaar, waar 89.400 rijwielen ontstonden, terwijl tenslotte het restant van circa 100.000 rijwielen in kleinere ondernemingen tot stand kwam. Het gemiddelde voor de fabriek bedroeg dus 5.990 en dat voor de montage-inrichting slechts 1.540. De gemiddelde fabriek heeft dus een productie die bijna het viervoud is van die van de gemiddelde montage-inrichting van dezelfde categorie.

Vergelijkt men deze cijfers met die van het vorige jaar, dan blijkt dat de toeneming van de productie voor het grootste gedeelte niet van de rijwiefabrieken, maar van de montage-inrichtingen afkomstig is.

	In:	1928	1929	Toeneming
Aantal rijwielen, vervaardigd in ondernemingen met een productie grooter dan 500 stuks per jaar.	Fabrieken ..	201.100	209.700	8.600
	Montage-inr.	69.600	89.400	19.800

Hierbij moet er rekening mede worden gehouden, dat het aantal montage-inrichtingen met een productie van meer dan 500 rijwielen in het afgelopen jaar van 49 op 58 is toegenomen. De verhouding komt waarschijnlijk beter uit door de volgende tabel:

Jaar	Totaal aantal in Nederland verv. rijw.	Aantal in fabrieken verv. rijw.	%	Aantal in montage-inr. verv. rijw.	%
1928	373.500	201.100	54	69.600	19
1929	405.000	209.700	51	89.400	22

Het aandeel van de fabriek nam af van 54 op 51 pCt., dat van de montage-inrichting nam toe van 19 op 22 pCt. Dit wil dus zeggen, dat de montage-inrichtingen met hun betrekkelijk kleinere gemiddelde productie een grooter aandeel in de totale toeneming hebben gehad, of in het algemeen, dat de minder ontwikkelde bedrijven relatief sterker tot de verhooging van de productie hebben bijgedragen. Hier staat tegenover, dat de rijwiefabrieken ook nog in de behoefte aan frames voor anderen voorzagen (de groep met een productie boven 500 p. j. leverde 57.000 extra frames), en dus indirect aan de ontwikkeling van de montage-inrichtingen deelnamen.

Het eenige lichtpunt bij deze eigenaardige ontwikkeling is wel, dat in de fabrieken de efficiency in ieder geval verhoogd is, zooals uit onderstaande tabel blijkt, die weer betrekking heeft op de fabrieken met een grotere productie dan 500 rijwielen per jaar. Onder arbeiders wordt hierbij het personeel verstaan, dat direct bij de productie betrokken is, dus werklieden, meesterknechten, enz.

Wanneer wij tenslotte bedenken, dat behalve de circa 100 grootere fabrieken en montage-inrichtingen, er minstens nog 200 kleinere bedrijven noodig waren

Jaar	Aantal onder-nemingen	Aantal arbeiders	Aantal geprod. rijwielen	Per arbeider
1925	31	1.679	116.500	69
1926	35	1.699	145.000	85
1927	38	1.804	171.200	94
1928	37	1.904	201.100	105
1929	35	1.849	209.700	113

om tot de totaalproductie van 400.000 rijwielen per jaar te komen, is de vraag wel gewettigd, of een dergelijke versnippering, die uit een oogpunt van economische weerbaarheid bedenkelijk is, niet te vermijden zou zijn. Waar ons land meer en meer industrieland wordt en wij hier met een massa-artikel te doen hebben, dat in dit land in uitnemende kwaliteit door eerste klas vaklieden vervaardigd kan worden, behoeven wij ons de gelegenheid niet te laten ontgaan, met een nieuw export-artikel op de wereldmarkt te komen. Men zou haast tot de conclusie komen, dat het met de malaise in het bedrijfsleven nog zoo erg niet is gesteld, wanneer men zich nog de luxe van een dergelijke verspreiding kan veroorloven, die — afgezien van de gemiste exportkansen — alleen tot onnoodige kosten voor den afnemer en voor den fabrikant kan leiden. Het lijkt mij toch onbetwistbaar, dat de interne en externe transportkosten in de 35 fabrieken en 58 inrichtingen, de administratiekosten van al die bedrijven, om niet te gewagen van de verkoopskosten, bij een doelmatige concentratie en arbeidsverdeling, een aanmerkelijk bedrag zou kunnen worden bespaard, wat ons tot de minimum prijzen zou voeren, waar de koper recht op heeft, en waarmede de buitenlandsche markt bereikbaar wordt.

Al zouden de overige tweehonderd bedrijfjes de voordeelen van minimum-directiekosten, lage loonen en de nabijheid van een groep vaste afnemers genieten, dan voldoet bij de huidige verdeling de kern van onze rijwielnijverheid toch niet aan de eischen van economie, die men in onzen tijd aan een zoo belangrijk bedrijf moet stellen.

Ir. S. VAN HOOGSTRATEN.

DERDE INTERNATIONALE CREDIETVERZEKERINGS-CONFERENTIE BERLIJN.¹⁾

II (Slot).

Als tweede onderwerp werd ter conferentie behandeld de verhouding tusschen het bankiersbedrijf en credietverzekeraars, een onderwerp dat tot nog toe, vooral van de zijde der laatstgenoemden veel belangstelling heeft en waarbij van hun kant meerdere malen uiting is gegeven aan hun teleurstelling, dat van de door hen zoo vurig gewenschte entente door gebrek aan appreciatie bij de wederpartij nog zoo weinig tot stand is gekomen. Dit tekort aan appreciatie komt behalve in het passieve gebrek van lauwheid, bovendien ook actief op twee andere wijzen voor den dag. En wel in de eerste plaats, doordat de bankier, wanneer hij niet de juiste grenzen der verzekerings-techniek in het oog houdt, zóóveel van den credietverzekeraar vraagt, dat daaraan onmogelijk kan worden voldaan. De aldus teleurgestelde bankier loopt dan over naar het kamp der oppositie, waar in het algemeen termen zonder zaakkundig onderzoek, het nut der credietverzekering betwijfeld wordt. Ten tweede wanneer de bankier, evenzeer uit een onjuiste beoordeeling van de positie van den credietverzekeraar meent voor de toekomst in deze instelling een wellicht te duchten concurrent te zien, en daardoor met wantrouwen zich van de bemoeiingen van dezen assuradeur verre houdt. Deze beide elementen van tegenwerking kwamen op de conferentie ter sprake.

Het eerst had de heer Bernhard Stiebel, Directeur der Svenska Kredit-Försäkrings A. B., Stockholm, het woord over deze materie, waaromtrent hij tenslotte, naast eenige mededeelingen over zijn eigen bedrijf, niet dan enkele algemeene opmerkingen maak-

te. Van veel meer belang waren de beschouwingen van den tweeden spreker, den heer Jean Desbrosses, Directeur van de Urbaine-Crédit, die zijn uitvoerig betoog een welgekozen en logisch opgebouwd vorm gaf. Zijn bespiegelingen ving hij aan met een uitgebreide bewijsvoering ten opzichte van het axioma, dat alleen na vaststelling van het definitieve verlies (dus niet reeds bij simpele non-betaling) de credietverzekeraar tot betaling geroepen kan worden. Aan de ratio van dit principe wijdde ik in het voorgaande reeds eenige woorden. Van het uitvoerig betoog van Desbrosses vermeld ik derhalve slechts in het kort zijn opvatting (welke mij inderdaad juist lijkt), dat het risico bij het disconteerden van een wissel, te splitsen is in een „risque de trésorerie” het financieringsrisico en een „risque de perte définitive”, het risico van een uiteindelijk verlies. De fondsen, welke een assuradeur ter beschikking staan, mogen niet voor het „faire de la trésorerie” gebruikt worden, veeleer moet zulks aan den financier bij uitstek, den bankier, worden overgelaten; alleen het risico van de perte définitive moet den assuradeur worden toegewezen. Hoe eenvoudig deze opmerking in hare juistheid moge lijken, de algemeene erkenning daarvan, is, ook in bankierskringen, niet verkregen en het is voornamelijk dit gemis aan inzicht ten opzichte van zulke fundamenteele principes der credietverzekering, dat tenslotte leidt tot gebrek aan medewerking of zelfs tegenkanting.

Bij de bespreking van den verderen inhoud van het rapport van den Franschman, lijkt het mij wenschelijk, evenals ik dat deed bij de bespreking van deze materie, behandeld op het Congres te Parijs in 1928, voor een goed begrip van zaken gescheiden te houden A. de positie van den bankier voor zoover die in aanraking komt met credietverzekering via zijn cliënt, voor wie hij wissels heeft gediscoteerd en B. zijn positie voor zoover hij rechtstreeks door den credietverzekeraar wordt geassureerd. In het eerste geval zal de bankier belang bij de credietverzekering krijgen of kunnen krijgen door cessie. Het typeerende van een polis is om zoo te zeggen het min of meer voorwaardelijk karakter aan elke verzekering eigen. Een polis is geen garantie voor schade-uitkeering, maar een belofte te zullen betalen in die en die gevallen ten aanzien van bepaald omschreven verzekerde intresten en risico's. De bankier, die zich tegenover den credietverzekeraar op een gecedeerde polis beroept, loopt dus het gevaar zich door den verzekeraar te zien toegeworpen een beroep op het onvervuld blijven van sommige voorwaarden tusschen hem (verzekeraar) en den oorspronkelijken verzekerde, (clauses de déchéance, invalidating risks).

Behalve dit bezwaar, dat mij practisch het zwaarste en het best gefundeerde lijkt, is door den bankier als vermeend gebrek van de gecedeerde polis genoemd: gemis aan 100 pCt. dekking van zijn vordering (een credietverzekeraar wil principieel slechts een gedeelte dekking verleen, hoogstens 75 pCt.) en het verkrijgen van vergoeding, niet reeds dadelijk bij non-betaling, maar eerst wanneer na afwikkeling van het faillissement van den afnemer de definitieve schade bekend is. Voor het laatste wilde de heer Desbrosses den bankier geen balsem toedienen; hij had niet voor niets zoo'n uitvoerige peroratie gehouden over het verschil tusschen risque de trésorerie en risque de perte définitive. Voor het bezwaar van de niet volle dekking achtte hij een remedie daarom niet nodig, omdat de bankier behalve de gecedeerde polis toch ook zijn regresrecht op den trekker van den wissel heeft en verwacht mag worden dat van die zijde toch gemakkelijk de niet verzekerde 25 pCt. te verhalen zijn. De bezwaren van den bankier ten opzichte van de clauses de déchéance wilde hij wel tegemoetkomen, althans gedeeltelijk, en dat in dier voege, dat hij den bankier ingeval diens recht uit de gecedeerde polis door fouten van den verzekerde, feitelijk niet geldend gemaakt zou kunnen worden, toch een recht op scha-

¹⁾ Zie voor het eerste gedeelte E.-S. B. van 9 Juli jl.

devergoeding toekent, echter onder voorwaarde, dat de bankier zich eerst tracht te voldoen door uitwinning van den trekker en wanneer zulks niet voldoende oplevert van het dan overgebleven verlies hem ten hoogste 50 pCt. uitbetaald wordt.

Voor zoover de bankier zich rechtstreeks wenscht te verzekeren voor disconto's van wissels (getrokken uit hoofde van geleverde goederen) wees de heer Desbrosses op de polis „double insolvabilité”, welke zijn Maatschappij in practijk heeft gebracht. Bij deze polis, welke niet zoozeer voor enkele transacties, maar veeleer voor geheele omzetten is bedoeld, is de bankier rechtstreeks en buiten zijn disconto-cliënt om, verzekerd, zoodat hier geen clauses de déchéance spelen, tenminste niet voorzoover hij deze niet zelf controleren kan. Bovendien heeft een rechtstreeksche polis het voordeel, dat de bankcliënt het bestaan daarvan niet kent, hetgeen in bepaalde gevallen voor den bankier zeer wenschelijk kan zijn.

Wat de voorwaarden tot uitbetaling betreft, ook hier moet de bankier eerst trekker en acceptant uitgewonnen hebben, vóórdat hij zich tot den verzekeraar kan wenden, ook hier blijft 50 pCt. de maximum dekking; ook hier wordt geen afstand gedaan van het principe: geen schade-uitkeering vóór vaststelling van de perte définitive.

Tot zoover de heer Desbrosses in zijn uiteenzetting van hetgeen de Urbaine Crédit op dit gebied doet.

Het had de aandacht der vergadering dat de Trade Indemnity met de bescherming van den bankier veel verder is gegaan en dat reeds sinds geruimen tijd. De Trade Indemnity geeft aan de Engelsche Banken (althans de voornaamste onder deze instellingen) desverlangd een aanhangsel op de credietverzekering-polissen van hun cliënten, waarin principieel van alle invalidating risks ten opzichte van den bankier wordt afgezien en waarin tevens ten opzichte van hem ook een vervroegd tijdstip van schade-uitkeering wordt aangenomen (3 maanden na het protest van den wissel).

De heer Spain gaf echter toe, dat hij discrimineerend is ten opzichte van de bankiers voor wie hij dit toegiftje op een credietverzekering beschikbaar stelt en erkende voorts, dat hij tot deze tegemoetkoming min of meer geprest was door de ontechnische behandeling van credietverzekering door het Govern. Export Credit-Department, (garantie op den wissel en dadelijke uitbetaling bij non-payment).

Als zoodanig kan het voorbeeld van de Trade Indemnity niet zonder meer als richtsnoer door andere Credietverzekeraars worden aanvaard, al blijkt m.i. uit deze ontwikkeling wel, dat, heeft een Credietverzekering-Maatschappij eenmaal na een reeks jaren van rustige ontwikkeling een voldoende hoeveelheid reservefondsen kunnen cumuleeren, zij tenslotte praktisch tot zekere maatregelen in staat is, welke eenige jaren geleden technisch niet geheel toelaatbaar waren.

In zijn eigen beschouwing over „Export Credit Insurance” op den eersten dag der Conferentie, had de heer Spain, wat betreft zijn pogingen een speciale „Bankers-policy” te scheppen d.w.z. een polis rechtstreeks aan den Bankier verstrekt voor een gedeelte zijner banktransacties, meegedeeld, dat helaas deze plannen door gemis aan samenwerking der Engelsche Banken, niet tot uitvoering waren gekomen. De Trade Indemnity een keer partner in bankzaken, zoo hadden de Engelsche Banken geredeneerd, zou zich wel eens als een concurrent kunnen gaan gedragen. Tegen het foutieve van een dergelijke opvatting waarschuwde de heer Spain nog eens nadrukkelijk. De fondsen der Verzekering-Maatschappijen hebben principieel immers een andere bestemming dan de fondsen der Bankinstellingen, en zouden de Verzekering-Maatschappijen dergelijke Bankiersneigingen willen vertoonen, dan behoeven zij immers om een dergelijk operatieterrein te betreden zeker niet de brug der credietverzekering.

De taak der credietverzekeraars tegenover de ban-

kiers zal, — zooals de taak der assurantie in het algemeen —, steeds een aanvullende zijn; een werkring die begint, waar de verzekerde zelf om subjectieve redenen niet langer den vollen omvang van zijn risico's wil of kan dragen, zonder dat daarmee gezegd kan worden, dat door de overschrijding van deze grens objectief het karakter van het risico gevaarlijker wordt.

Het was interessant te vernemen, wat van bankierszijde hierop in het midden gebracht werd, bij monde van de heeren Nathan, Directeur van de Dresdner Bank en Lehideux, een Parijsch bankier. Beide heeren gaven als hun opinie te kennen, dat een credietverzekering-polis voor een bankier nog een te weinig overzichtelijk document is, weshalve zij op vereenvoudiging van de redactie aandrongen.

Overigens sprak de heer Nathan zijn groote appreciatie uit voor den steun, welken de credietverzekering in Duitschland reeds voor het geheele economische leven biedt, vooral in de tegenwoordige depressie. Van de, vergaande inschikkelijkheid van de Trade Indemnity tegenover den bankier nam de heer Nathan met belangstelling kennis en hij verklaarde dat, indien een dergelijke oplossing aan de Duitsche bankiers zou worden voorgesteld, deze in alle opzichten tevreden zouden zijn.

De heer Lehideux achtte de police double insolvabilité, welke zijn landsman Desbrosses aanprezen had, inderdaad een document, waarvan de bankier in Frankrijk veel genoeg kon beleven. Hij vreesde alleen, dat de banken er niet spoedig toe zouden komen bepaalde omzetten te verzekeren, maar zich eerder zouden beperken tot de verzekering van enkele transacties. Met nadruk verklaarde hij, dat hij geen bijzonder gewicht hechtte aan een dekking van 100 pCt. en dat hij de 50 pCt., welke de Fransche bankier door de Urbaine Crédit verzekerd kan krijgen, meer dan voldoende achtte. (Op de Conferentie te Parijs hebben ook andere Fransche bankiers verklaard tevreden te zijn met 50 pCt. dekking).

De heer Lehideux wees tenslotte op de nuttige preventieve werking, die van de werkzaamheid van een credietverzekeraar uit kan gaan. Hij stelt de contrôle, die deze assureur op de verzekerde risico's voortdurend uitoefent, zeer op prijs; hij achtte daarom een credietverzekering-polis, ook al gaf zij geen dekking voor 100 pCt., van meer waarde dan borgtochten van vrienden of kennissen, die meestal niet in staat zijn een wakend oog te houden op de positie van dengene, die zij garandeeren.

Hoewel er vele andere bankiers ter conferentie aanwezig waren, trad geen daarvan verder als spreker op, hetgeen teleurstellend is, gezien het vele en verschillende, dat de credietverzekeraars geprobeerd hebben om, den bankier ten opzichte van de speciale eischen van zijn bedrijf tegemoet te komen. Ik vraag mij af of het niet wenschelijk is, dat er in bankierskringen onderling overleg gepleegd wordt, teneinde gemeenschappelijk hun standpunt in deze materie te bepalen. Behalve het voordeel, dat op deze wijze verschillende bankkringen, die hun aandacht nog niet aan credietverzekering hebben gegeven, gedwongen zouden zijn hieraan eenige opmerkzaamheid te wijden, zou een dergelijke gemeenschappelijke actie der banken door credietverzekeraars zeker als een teken van appreciatie worden opgevat en ongetwijfeld prikkelend werken op hun bereidwilligheid; zoo noodig eenige concessies te doen.

Tenslotte zou langs dezen weg wellicht ook internationaal een Bankers-policy kunnen ontworpen worden, welke standarisatie zoowel voor bankiers als credietverzekeraars; (voor de laatsten vooral met het oog op hun ré-assurantie-arrangementen) ongetwijfeld groote aantrekkelijkheid zal hebben.

Als laatste onderwerp der vergadering stond op de agenda een bespreking over credietverzekering en huurkoop, welke ons wellicht de stof zal leveren voor een afzonderlijke beschouwing.

DE VRACHTENMARKT GEDURENDE HET EERSTE SEMESTER 1930.

Men moet wel heel ver in de geschiedenis van het reederijbedrijf teruggaan om een periode te vinden, die, wat omvang en diepte der depressie aangaat, het achterliggende halfjaar evenaart. Een enkele kortstondige opleving veroorzaakt door bijzondere omstandigheden — staking der Engelsche mijnwerkers in 1926 e.d. — daargelaten, heeft de toestand der vrachtenmarkt feitelijk sedert het eind der hoogconjunctuur in 1921 voortdurend te wenschen gelaten en kon van een redelijk renderend bedrijf moeilijk worden gesproken. Nochtans was het tijdvak 1921/23, waarin niet ten onrechte veelvuldige klachten werden gehoord over onvoldoend rendement, allen tegenslagen ten spijt en zij waren niet weinige, een gulden tijd vergeleken met den crisis-toestand der vrachtenmarkt sedert den aanvang van dit jaar. De eerste aanwijzingen voor een naderende depressie, t.w. geleidelijk afnemende vraag naar ruimte en dalende vrachtprijzen, volgend op de langdurige staking in de Zuid-Amerikaansche havens, waardoor de Laplata-markt volkomen werd ontwricht, vielen reeds in Juli/Augustus van verleden jaar op te merken en het tweede semester 1929 was dan ook, zooals wij reeds in het vorig aan de vrachtenmarkt gewijd overzicht zagen, over het geheel weinig bevredigend.

Sedert is het in snel tempo bergafwaarts gegaan. Onafgebroken bleven de vrachten dalen en herhaaldelijk werden na-oorlogsche laagterecords gevestigd en gebroken, totdat thans in onderscheidene verscheppingscentra de vrachten zijn aangeland op een peil, dat zelfs beneden dat van 1913 ligt. Ofschoon statistieken mitsgaders indexcijfers een „subtiële materie” vormen die, gehanteerd door niet-insiders, maar al te gemakkelijk tot onjuiste conclusies leiden, daargelaten, dat over het geheel cijfermateriaal tot den leek niet spreekt, mogen ditmaal onder verwijzing naar het nummer van 16 Juli de indexcijfers — herleid tot een percentage voor 1913 = 100 — nog eens de revue passeeren, t.w.:

	1929	1930
Januari	109.6	81.2
Februari	106.7	76.5
Maart	102.6	75.5
April	99.1	77.1
Mei	97.3	76.1
Juni	92.1	75.7

Inderdaad leggen deze vergelijkende cijfers een sprekend getuigenis af van de huidige malaise in het vrachtaarbedrijf. Een index-gemiddelde van 75.7 tegen 100 in 1913 en exploitatiekosten, die naar schatting 60 à 70 pCt. hooger zijn dan in laatstgenoemd jaar! Is het wonder, dat vier à vijf millioen tons scheepsruimte — Amerika niet medegerekend — zijn opgelegd en dat de schepen, die nog in de vaart zijn — speciale trajecten daargelaten — met verlies varen? Het is trouwens niet zoozeer de vraag of men — en dit geldt voor verscheidene overzeesche markten — een vrachtcijfer, waarvan men weet, dat het verlies laat al dan niet zal accepteren dan wel of men „überhaupt” lading kan secureeren en als zulks al mogelijk is of men dan niet voordeliger in ballast naar huis kan komen. Het is waar, dat sedert een dag of tien iets meer vraag is op te merken naar ruimte voor graanvervoer van Zwarte Zee, Donau en Argentinië, en dat met name de vrachten van laatstgenoemde markt zijn aangetrokken, maar allereerst zijn de kolenvrachten naar de Middellandsche Zee — gebruikelijke combinatie voor retourlading van Zwarte Zee en Donau — eveneens ongekend laag, zoodat zelfs op het iets hooger peil der thuisvrachten van loonend emplooi geen sprake is, terwijl wat Zuid-Amerika betreft eenerzijds de kolenvrachten van Wales onmiddellijk nadat de retourvrachten iets waren opgelopen, omlaag gingen, anderzijds de vraag beperkt blijft tot prompt beschikbare ruimte en zich

vooralnog niet uitstrekt tot latere posities. Als verdere ongunstige factor moet bovendien de lage waterstand op de bovenrivier worden genoemd, omstandigheid die al te vertrouwend reeders vermoedelijk nog parten zal spelen. Ook de graanvrachten van de Golf van Mexico, van waar den laatsten tijd een aantal schepen bevracht werden — enkele vertrokken zelfs in ballast van Europa — laten een verlies, dat boven de kosten van ophlpen uitgaat en de voorzichtige reeder gunt deze „aubaines” dan ook gaarne aan anderen, die blijkbaar coûte que coûte „aan den gang” willen blijven.

Montreal, weleer gedurende de maanden Mei—November „a regular taker of tonnage”, is nu al enkele seizoenen vrijwel uitgeschakeld, ondanks wassende voorraden, waarvoor — en dit is mede één der oorzaken van het gebrek aan vraag van de St. Lawrence — de Canadeesche tarwepool prijzen vraagt die Europa, dat in Argentinië, Roemenië etc. goedkoper terecht kan, niet wenschte te betalen. De zaken, die tot dusver van Montreal tot stand kwamen zijn van geenerlei beteekenis; de vrachten zijn ook hier abnormaal laag en laten den reeders gevoelige verliezen.

Australië, het Verre Oosten en Britsch-Indië hebben zich evenmin aan de algemeene malaise kunnen onttrekken en ook hier zijn de vrachtprijzen gedaald tot een niveau, dat slechts een deel der exploitatiekosten dekt.

Waren dus de afgelopen zes maanden zéér ongunstig, helaas kan ook vooralnog van de onmiddellijke vooruitzichten weinig goeds worden gezegd. Zoolang de huidige crisis-toestand voortduurt en het wereldverkeer zich in dalende richting blijft bewegen, zoolang Europa voortgaat met „mondjesmaat” overzeesch graan aan te voeren, is er geen hoop op blijvend herstel der vrachten. Daarvoor zijn handel, nijverheid en scheepvaart te zeer op elkander aangevoelen en reageert het reederijbedrijf — hoe kan het ook anders — te scherp op de ups en downs — vooral de laatste — in het internationale bedrijfsleven. Afgezien echter van den algemeenen economischen toestand, die onmiddellijk aansprakelijk is voor de huidige crisis in het reederijbedrijf, is er echter nog een belangrijke aan dit bedrijf blijkbaar inherente factor, die mede verantwoordelijk is voor de tegenwoordige moeilijkheden, nl. het schijnbaar onvermijdelijk teveel aan ruimte. De huidige wanverhouding tusschen vraag en aanbod staat waarlijk niet op zichzelf in de geschiedenis der wereld-scheepvaart. Steeds weder ziet men hoe, zoodra op een gegeven oogenblik, hetzij door normaal toegenomen vraag dan wel door volmaakt incidenteele gebeurtenissen de vrachten „hausseeren”, allerwegen uitbreiding aan de bestaande scheepsruimte wordt gegeven. Het heterogeen karakter van het bedrijf is oorzaak, dat van vlootuitbreiding, uitsluitend gebaseerd op en aangepast aan de behoeften en groei van den wereldhandel, nagenoeg nimmer sprake is. Veeleer kan men stellen, dat de wereldaanbouw van schepen — en dit geldt in het bijzonder voor de algemeene vrachtaar — in geenerlei verband staat tot de werkelijke behoeften van het wereldverkeer. Inderdaad ontbreekt ieder oorzakelijk en wetenschappelijk verband tusschen deze beide en het onvermijdelijk gevolg, een met welhaast eentonige regelmaat terugkeerende wanverhouding tusschen vraag naar en aanbod van scheepsruimte, leidt op gezette tijden tot min of meer ernstige crises in het reederijbedrijf, ernstiger naarmate, zooals thans het geval is, het bedrijfsleven zelf door een acute depressie wordt ontwricht.

In zijn jaarrede ter vergadering der Baltic & International Maritime Conference heeft de Voorzitter, de Heer W. A. Souter uit Newcastle on Tyne, met enkele cijfers aangetoond hoeveel sneller de wereldvloot is toegenomen dan het wereldverkeer groeit. Allereerst blijkt uit onderstaand overzicht van de totale bruto register tonnenmaat der wereldvloot, t.w.:

1899	20.878.000
1905	20.963.000
1914	45.404.000
1929	66.407.000

dat deze sedert 1914 met 21 miljoen tons of 46.25 pCt. is toegenomen. De wereldbevolking vermeerderde in het tijdvak 1913/1928 met 154 miljoen of 8.6 pCt., terwijl de toeneming van het wereldverkeer in hetzelfde tijdvak 17.4 pCt. (tot 1929 = 20 pCt.) bedraagt. Hieruit volgt, dat, om een stijging in het wereldverkeer van 17.4 pCt. „zu bewältigen”, de wereldvloot met 46.25 pCt. werd uitgebreid! Weliswaar valt ook op deze statistische gegevens het één en ander af te dingen; immers zijn eenzijdig in het totaal der wereld-tonnenmaat begrepen rond 5.6 miljoen tons aan tankschepen, alsmede ca. 3.3 miljoen tons aan schepen van meer dan 25 jaren oud en 2 miljoen onbruikbare Amerikaansche tonnage, terwijl anderzijds de zooveel grootere gemiddelde snelheid, de veldwinende verbrandingsmotor en andere weliswaar niet in cijfers uit te drukken factoren het feitelijk totaal nog vergrooten. Zijn dus de cijfers op zichzelf niet geheel „einwandfrei”, zij geven niettemin voldoende steun aan de stelling, dat er een absolute wanverhouding bestaat tusschen vraag naar en aanbod van ruimte.

Zelfs zonder de huidige kentering in de conjunctuur zou een crisis op de vrachtenmarkt niet zijn vermeden. Hieruit volgt dat terugkeer van meer normale verhoudingen niet is te verwachten, zoolang het ernstig verstoord evenwicht tusschen vraag en aanbod niet is hersteld en de toekomstige uitbreiding der wereld-handelsvloot niet wordt aangepast aan de werkelijke behoeften van het wereldverkeer.

Rotterdam, Juli 1930.

C. V.

IS HET STATUUT VAN BARCELONA OP DEN RIJN TOEPASSELIJK?

De vraag is gerezen, of krachtens artikel 354 van het Verdrag van Versailles op den Rijn van toepassing is het Statuut van Barcelona, dat zou moeten worden beschouwd als de door het artikel bedoelde algemeene conventie¹⁾.

Het Permanente Hof van Internationale Justitie heeft voor de Oeder een geheel analoge vraag ontkenend beantwoord²⁾. Bovendien heeft Nederland, bij zijn toetreding tot de Versailler Rijnartikelen, zich tegen een dergelijke toepasselijkheid van een door Nederland niet aanvaard verdrag een waarborg laten geven³⁾. Een onderzoek naar de geschiedenis van art. 354 moge geschikt zijn om eventueel nog bestaanden twijfel weg te nemen.

* * *

De commissie voor havens, waterwegen en spoorwegen van de vredesconferentie heeft een algemeene conventie betreffende het régime van internationale rivieren trachten uit te werken, maar het ontwerp moest, bij gebrek aan tijd en eensgezindheid, ter zijde worden gelegd. De commissie bepaalde zich verder tot het vaststellen van de aan Duitschland voor zijn rivieren op te leggen bepalingen, aan de hand van

¹⁾ Artikel 354, voor zoover hier van belang, luidt: Au cas d'opposition-entre certaines des dispositions de ladite Convention (nl. die van Mannheim) et les dispositions de la Convention générale visée à l'article 338 ci-dessus, qui s'appliquera au Rhin, les dispositions de la Convention générale prévaudront.

Dans un délai maximum de six mois à dater de la mise en vigueur du présent Traité, la Commission centrale visée à l'article 355 se réunira pour établir un projet de révision de la Convention de Mannheim. Ce projet devra être rédigé en conformité des dispositions de la Convention générale, si elle est intervenue à cette date, et sera soumis aux Puissances représentées à la Commission centrale.

²⁾ Recueil des Arrêts No. 23.

³⁾ Struycken: Veranderingen in het Rijnregiem na den wereldoorlog blz. 22 vlgg. Zaaijer: Het Nederlandsche delta-gebied blz. 28 vlgg.

Fransche ontwerpen, die hoofdzakelijk de instelling van beheerscommissies inhielden.

De Britsche delegatie wilde deze ontwerpen aanvullen met bepalingen uit het mislukte algemeene ontwerp, over vrije vaart, uitvoering van werken, e.a. Voor wat betreft Elbe, Oder, Niemen en Donau heeft zij hierbij geen tegenkanting ondervonden¹⁾, maar over den Rijn zelf heftige en lange debatten gevoerd.

De Britsche gedelegeerde zag er geen bezwaar in, zulke bepalingen voor den Rijn te maken: „On peut appliquer n'importe quelles conventions, du moment que c'est à l'ennemi.” Nu, wat dat betreft behoefde hij van de commissie waarlijk geen tegenspraak te vreezen. De moeilijkheid was echter, dat het argument niet geheel ter zake dienende was. Hetgeen de Engelschman toonde ook wel te weten, door te zeggen dat, nu anderen rechten op den Rijn kregen, zij ook maar bijzondere plichten aanvaardden moesten.

Ten tijde dat het Britsche voorstel kwam stond nl. al vast, dat de Rijn onder een internationale commissie zou worden gesteld, en dat Frankrijks invloed daarin groot zou zijn. De voorwaarden die voor een *Duitschen* Rijn zeker zouden zijn goedgekeurd konden voor een *Franschen* Rijn natuurlijk geen genade vinden. En de Engelschman hoorde zich tegenwerpen: „Pour le canal de Kiel il s'agissait des Allemands seuls. Aujourd'hui il s'agit des Français.” „Je ne peux pas accepter pour le Rhin des clauses qui ne s'appliqueront pas pour les autres fleuves.” „Si ces principes ne sont pas appliqués à l'ensemble des fleuves, nous n'aurons aucune raison de les appliquer pour le Rhin.” „Je ne vois pas comment je pourrais demander à un pays quelconque d'accepter des principes sans réciprocité.” „Je ne puis pas admettre qu'on nous impose pour le Rhin des principes que vous n'appliquerez pas sûrement à d'autres fleuves.”

Frankrijk wilde geenszins onredelijk zijn: wanneer de voor allen geldende conventie er eenmaal was, zou deze óók voor den Rijn gelden, zelfs vóórdat de Akte van Mannheim ermee in overeenstemming was gebracht (art. 354). Tegen onmiddellijke wijziging van enkele concrete bepalingen in de Akte van Mannheim, die den Engelschen in het bijzonder aanstoot gaven, was geen bezwaar (art. 356), terwijl later nog over andere wijzigingen zou worden gepraat (art. 354: herziening van de Akte óók indien de algemeene conventie eens *niet* tot stand gekomen zou zijn). Maar Frankrijk weigerde pertinent voor *zijn* Rijn beginselen te aanvaarden, die anderen voor hun rivieren niet aannamen. Ten aanzien van de te maken algemeene conventie moest de Rijn met andere rivieren gelijk staan. En hierbij is het gebleven.

Het was dus zeer bepaaldelijk de bedoeling, dat ten aanzien van de te maken algemeene conventie de Rijn op één lijn zou staan met andere rivieren en er is wel allerminst aanleiding om te trachten, op grond van art. 354 een bijzondere gebondenheid voor den Rijn te construeeren.

Men dient hierbij nog in het oog te houden, hoe de heeren te Versailles zich die algemeene conventie voorstelden. Zij dachten aan een tekst, die door de geallieerden — anderen telden toen niet mee — voor hun rivieren werd *aanvaard*. Of zulk een tekst zou kunnen worden opgesteld, werd door meerderen blijkbaar betwijfeld. Maar het denkbeeld om een staat gebonden te achten aan een niet-aanvaard verdrag heeft niet bestaan, getuige nog het feit, dat men het noodig vond, in art. 338 Duitschland uitdrukkelijk tot aanvaarding van de te maken conventie te verplichten. En bij de uitdrukking „convention générale” dacht men ook niet aan een ontwerp, dat eventueel als zoodanig zou kunnen dienst doen, maar aan een verdrag, dat inderdaad algemeen aanvaard was. En dat is de Conventie van Barcelona geenszins.

Een enkel woord moet hierbij nog gezegd worden

¹⁾ Artt. 332—337 van het Vredesverdrag.

over de passage: „qui s'appliquera an Rhin" in art. 354. Men heeft zich aanvankelijk voorgesteld, dat de algemeene conventie alle rivieren zou opsommen, waarvoor zij gold. In die opsomming moest dan ook de Rijn voorkomen, hetgeen aldus uitdrukkelijk vermeld werd. Te Barcelona heeft men evenwel het stelsel van opsomming niet gevolgd, zoodat de passage generlei beteekenis meer heeft.

* * *

Hoe is het, gegeven de zeer besliste houding van Frankrijk ter vredesconferentie, te verklaren, dat men juist in dat land later een bijzondere verbindbaarheid van het Statuut van Barcelona voor den Rijn heeft willen construeeren?

De verklaring zal deze moeten zijn, dat de „Fransche Rijn" in de practijk niet geheel aan de verwachtingen heeft beantwoord. Men had te Versailles in het ontwerp-algemeene conventie ook het gezag van de beheerscommissies geregeld, maar in het vredesverdrag is een dergelijke regeling niet opgenomen. Het gevolg was, dat de Rijn niet is komen te staan onder het oppergezag van een voornamelijk Fransche beheerscommissie, maar dat eenvoudig de oude Centrale Commissie voor de Rijnvaart, zij het in een bedenkelijke gedaante, is blijven voortbestaan, terwijl er heel weinig kans is, dat met name Nederland tot verdere verwezenlijking van de Fransche-Rijn-illusie zal medewerken. Mocht men echter het denkbeeld kunnen doorzetten, dat het Statuut van Barcelona reeds op den Rijn van toepassing is, dan zou de Centrale Commissie bevoegdheden verkrijgen, die het genoemde ideaal aanmerkelijk dichterbij zouden brengen.

* * *

Dat het gezag van de Centrale Commissie zoo beperkt is gehouden is te danken aan het flinke optreden van de Nederlandsche regeering. Ik doel thans niet op haar houding bij de onderhandelingen over Nederlands toetreding tot de Rijnartikelen van het vredesverdrag, maar op een episode uit de dagen, toen dit verdrag nog niet vastgesteld was.

In het ontwerp voor den Rijn waar deze Fransch-Duitsche grensrivier is (thans art. 358 van het verdrag) kwam een bepaling voor over de uitvoering van werken, welke ten slotte als volgt geredigeerd werd:

„Sous réserve des stipulations qui précèdent, aucun travail dans le lit ou sur les berges du fleuve ne pourra être exécuté sans avoir obtenu l'autorisation de la Commission internationale ou de ses délégués."

Nu is deze passage, die blijkens de discussie zilver bedoeld was als onderdeel van art. 358, door de redacteuren daaruit losgemaakt als een afzonderlijk art. 359. Of wij hier te doen hebben met een opzettelijke slinksche manoeuvre is moeilijk te zeggen, men zou geneigd zijn het te gelooven in het licht van de latere houding der Franschen.

Aanvankelijk — de verandering had 15 Maart 1919 plaats — is zij niet opgemerkt. Maar op 22 April kwam de Engelsche gedelegeerde met het voorstel, de artikelen 358 en 359 weer samen te voegen. Direct bleek toen, dat de Fransche secretaris der commissie zeer opmerkelijke denkbeelden had over de beteekenis van dit voorstel: „Cet article s'applique en particulier au Rhin en territoire hollandais¹⁾. Par contre, si on met ces stipulations à la fin de l'article (358), elles ne s'appliqueront qu'au Rhin compris entre les points limites de la frontière française."

De Britsche afgevaardigde verklaarde toen, waaraan zijn voorstel was te danken: „Oette question a été soulevée par le représentant des Pays-Bas à Paris. Le Gouvernement des Pays-Bas, ayant eu connaissance de cette clause, a déclaré que si elle devait être comprise comme obligeant les Pays-Bas, pour tout travail à effectuer en territoire hollandais, à deman-

¹⁾ Ik cursiveer.

der l'autorisation de la Commission, jamais ils ne l'accepteraient"¹⁾).

Zijn Fransche collega vond dit laatste heelemaal niet erg: „Je crois que s'ils font des difficultés on aura assez d'autorité pour la leur faire accepter." Frankrijk verzette zich met hand en tand tegen het Britsche amendement, en de commissie was in meerderheid niet tot de verbetering bereid, zoodat het ontwerp onveranderd bleef, totdat op 26 April de Opperste Raad, op voorstel van Lloyd George, art. 359 wijzigde in den zin als door Nederland gewenscht: doordat de bepaling haar oorspronkelijke beperkte strekking herkreeg werd het vreemde gezag uit Nederland geweerd.

„La souveraineté est un principe que nous devons mettre tout notre orgueil à garder intact, puisqu'il est la sauvegarde de l'indépendance de tout pays." Aldus een Fransch afgevaardigde toen hem even de vrees bekreep, dat misschien wel aan Frankrijks vrije beschikkingsrecht over zijn binnenwateren zou worden getornd. In haar algemeenheid behoeft men deze opmerking nog niet te onderschrijven om toch te erkennen, dat zij ten volle waar is voor een land, dat zich tegen de Fransche Rijnpolitiek te verdedigen heeft.

J. ZAAIJER.

DE INDISCHE MIDDELEN OVER APRIL 1930.

De totale opbrengst sedert den aanvang van dit jaar van de in bijgaand overzicht vermeld Landsmiddelen bedroeg op het einde van verslagmaand *f* 182.520.000 tegen *f* 202.448.000 gedurende de eerste vier maanden van het vorige jaar of *f* 19.9 m/m minder. In dezen achteruitgang werd bijgedragen door de groep:

belastingen	ad circa <i>f</i> 6.418 m/m
monopolies	„ „ „ 1.409 „
producten	„ „ „ 10.417 „
bedrijven	„ „ „ 1.714 „

de groep allerlei middelen bracht echter *f* 0.03 m/m meer op.

In verslagmaand werd in totaal *f* 6.7 m/m minder ontvangen dan in April 1929, welk decrees even groot is als dat in de maand tevoren. Wederom waren het hoofdzakelijk de belasting- en de productengroep, die dezen achteruitgang veroorzaakten en wel met resp. *f* 2.8 m/m en *f* 2.8 m/m.

Het totaal der ontvangsten bleef in verslagmaand *f* 14.6 m/m en in het afgelopen 4 maanden tijdvak *f* 54.2 m/m beneden de som der fractioneele ramingscijfers. Van laatstgenoemd cijfer komt *f* 27.9 m/m voor rekening van de belastingen en *f* 11.8 m/m van de producten, terwijl de groepen monopolies, bedrijven en allerlei middelen daarin bijdroegen met ruim *f* 1.2 m/m, *f* 7.6 m/m en *f* 5.6 m/m. T.a.v. de belastinggroep valt daarbij op te merken, dat de directe belastingen in de eerste maanden van een jaar steeds belangrijk bij de ramingen ten achter blijven en eerst in den verderen loop van het jaar ruimer plegen te gaan vloeien.

Bij vergelijking van de ontvangsten der *belastinggroep* met die in het vorige jaar blijkt, dat de personeel- en inkomstenbelasting zoomede de verponding in de afgelopen vier maanden meer oprachten dan in hetzelfde tijdvak van 1929 en wel resp. *f* 0.096 m/m, *f* 0.152 m/m en *f* 1.93 m/m. Bij de vennootschapsbelasting en de landelijke inkomsten waren de ontvangsten in dat tijdvak daarentegen resp. *f* 2.269 m/m en *f* 0.256 m/m minder. De opbrengst der indirecte belastingen, met uitzondering van die der accijnzen, bleef ongunstig. De in- en uitvoerrechten brachten in verslagmaand resp. *f* 2.132 m/m en *f* 0.215 m/m minder en in de afgelopen vier maanden resp. *f* 4.666 m/m en *f* 0.877 m/m minder op dan in dezelfde perioden van het vorige jaar; sedert 1 Januari 1930 bleven zij resp. *f* 3.504 m/m en *f* 1.318

m/m beneden het 4/12 deel der jaarraming. Het statistiekrecht was in de afgelopen vier maanden eveneens lager dan in het vorige jaar, en dan de raming deed verwachten (resp. f 0.19 m/m en f 0.274 m/m): De accijnzen brachten in verslagmaand f 1.083 m/m meer op dan in April 1929; welke vermeerdering tot circa f 1.— m/m haar oorzaak vond in de hogere opbrengst der petroleum-accijnzen. Gedurende de afgelopen vier maanden was de opbrengst der accijnzen in totaal f 1.963 m/m hooger dan in dezelfde periode van het vorige jaar en f 0.162 m/m hooger dan het 4/12 deel der jaarraming. Het zegelrecht bracht gedurende verslagmaand f 0.234 m/m minder op dan in dezelfde maand van het vorige jaar. In het afgelopen jaargedeelte bleef de opbrengst van dit recht f 0.26 m/m beneden die in dezelfde periode van het jaar 1929 en f 0.326 m/m beneden het 4/12 deel der jaarraming. Aan slachtbelasting werd in totaal f 0.135 m/m minder ontvangen dan in de eerste vier maanden van 1929 en f 0.463 m/m minder dan werd geraamd.

Bij de *monopolies* zette de daling der opbrengsten der opiumregie zich voort. In verslagmaand en in het afgelopen jaargedeelte werd resp. f 0.461 m/m en f 1.56 m/m minder ontvangen dan in dezelfde perioden van het vorige jaar; deze opbrengsten bleven resp. f 0.423 m/m en f 1.369 m/m beneden de evenredige gedeelten der jaarraming. De minder gunstige economische toestand tengevolge van de malaise in de batik-industrie en slechten oogst wegens de laat doorgelopen West-moesson deed daarentegen bij de pandhuisregie de uitkomsten stijgen. Bij dit monopolie werd in verslagmaand f 0.392 m/m meer ontvangen dan in dezelfde maand van het vorige jaar en in de eerste vier maanden van dit jaar f 1.236 m/m meer dan in dezelfde maanden van het jaar 1929. In beide verslagtijdvakken was de opbrengst resp. f 0.139 m/m en f 0.659 m/m hooger dan werd geraamd. De opbrengsten uit het zoutmonopolie bleven in het afgelopen tijdvak f 1.084 m/m achter bij die in dezelfde periode van het vorige jaar, op Java en Madoera waren zij f 1.216 m/m lager als gevolg van den overgang van den detail-verkoop naar de provincie Midden-Java en in de Buitengewesten f 0.132 m/m hooger. De totale ontvangsten bedroegen f 0.503 m/m minder dan het 4/12 deel der jaarraming.

Bij de *productengroep* werd de achteruitgang t.a.v. het vorige jaar hoofdzakelijk veroorzaakt door de daling van den tinprijs. Deze had tengevolge, dat het tinmiddel in de afgelopen vier maanden f 8.615 m/m minder opbracht dan in hetzelfde tijdvak van het vorige jaar en f 5.919 m/m ten achter bleef bij het evenredige deel der jaarraming. De opbrengsten der steenkolenmijnen en der goud- en zilvermijnen gaven tegenvallers in vergelijking met die in de eerste vier maanden van 1929 ad resp. f 0.09 m/m en f 0.085 m/m en in vergelijking met de 4/12 jaarraming ad resp. f 2.152 m/m en f 0.067 m/m. De steenkolenmijnen hadden ulto. April 1930 echter nog een bedrag van f 1.231 m/m aan uitstaande vorderingen. Doordat de prijzen van djatihout op de veilingen belangrijk achter bleven bij die in het vorige jaar, bracht het boschwezen in het afgelopen jaargedeelte f 1.16 m/m minder op dan in dezelfde periode van het vorige jaar en f 2.845 m/m minder dan werd geraamd. Het decrees t.a.v. het vorige jaar bedroeg bij het djatibedrijf f 1.284 m/m; de wildhoutbosschen brachten echter f 0.117 m/m meer op. De daling der rubberprijzen veroorzaakte sedert Januari 1930 een mindere opbrengst van 's Lands caoutchouconderning ad f 0.508 m/m; deze opbrengst bleef f 0.735 m/m ten achter bij het evenredig deel der raming. De kinaen thee-onderning gaf slechts weinig afwijkende uitkomsten, de ontvangsten wegens verkoop van kinabast zoowel als van theeblad waren iets hooger dan in het vorige jaar.

De ongunstige uitkomsten der *bedrijven* werden in de afgelopen vier maanden tot een bedrag van

f 2.615 m/m veroorzaakt door den dienst der S.S. en Tramwegen. De ontvangsten uit het vervoer van reizigers en bagage op Java waren in die periode f 0.616 m/m en die uit het goederenvervoer ruim f 2.024 m/m minder dan in hetzelfde tijdvak van het vorige jaar. De totale opbrengst van dien dienst bleef f 7.722 m/m ten achter bij het 4/12 deel der jaarraming. De resultaten van den dienst der P. T. en T. waren bevredigend. Hoewel de opbrengst in verslagmaand f 0.083 m/m lager was dan die in April 1929, was zij in de afgelopen vier maanden f 0.2 m/m hooger dan in dezelfde periode van het vorige jaar. In deze meerdere ontvangsten werd bijgedragen door de:

posterijen	meer	f 78.000
telegrafie	„	„ 1.000
telefonie	„	„ 170.000

aan andere ontvangsten werd f 49.000 minder ontvangen. De in bovenstaande uitkomsten begrepen ontvangsten uit de radio-telegrafie en -telefonie waren resp. f 17.000 minder en f 9.000 meer dan in 1929. Het havenwezen gaf in het loopende jaar gunstige uitkomsten; sedert Januari van dit jaar brachten de havenbedrijven f 0.708 m/m meer en het goederengeld f 0.077 m/m minder op, zoodat in totaal f 0.63 m/m meer werd ontvangen dan in de eerste vier maanden van 1929; het 4/12 deel der jaarraming werd overtroffen met f 1.165 m/m. De uitkomsten van den baggerdienst waren vrijwel gelijk aan die in het vorige jaar, in het tijdvak Jan./April 1930 overtroffen zij de gedeeltelijke jaarraming met f 0.236 m/m. De Landsdrukkerij en de dienst voor W. en E. gaven in het afgelopen jaargedeelte hogere uitkomsten dan in dezelfde periode van het jaar tevoren, deze bleven desniettemin nog resp. f 0.376 m/m en f 0.55 m/m beneden de evenredige gedeelten der jaarraming, aangezien bij die bedrijven immer nog belangrijke bedragen te vorderen zijn.

De ontvangsten ten bate van de groep *allerlei middelen* waren in het afgelopen 4 maandsch tijdvak gelijk aan die in hetzelfde tijdvak van 1929. Het verschil met de raming wordt tot een bedrag van f 3.5 m/m veroorzaakt door de in deze groep voorkomende ramingen van winstaandeelen, waarop tot dusver nog niets werd ontvangen; voorts geeft de post mijnconcessies een verschil aan van circa f 2.— m/m, omdat het vast recht dezer concessies ook eerst tegen het einde van een jaar wordt voldaan.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING.

DE DUITSCHE PETROLEUMINDUSTRIE.

Dr. Karl Hoffmann te Berlijn schrijft ons:

De productie van ruwe olie van Hannover bereikte in 1929 een hoeveelheid van bijna 104.000 ton. Tegenover deze binnenlandsche productie van Duitschland, die ongeveer 0,05 à 0,06 pCt. van de ruwolieproductie van de wereld bedraagt, stond in 1929 een totaalinvoer van petroleumproducten in Duitschland van bijna 2,8 miljoen ton, ter waarde van een kleine R.M. 361 miljoen. Hiervan was rond 90.000 ton met een waarde van R.M. 7,2 miljoen ruwe olie en ruim 1 miljoen ton met een waarde van ruim R.M. 175 miljoen benzine, d.w.z. ruwe, zware en lichte benzine tezamen. Het zwaartepunt viel op lichte benzine, waarvan ruim 713.000 ton, ter waarde van bijna R.M. 117 miljoen, werd ingevoerd. Het belangrijkste product van de petroleumindustrie is benzine, omdat hierop niet alleen de geheele automobiellindustrie, doch ook de luchtvaart met haar verkeerslijnen berust.

De benzinewinning in Duitschland, hetzij uit ruwe olie, door raffinage, hetzij door distillatie van kolen, is vrijwel van geen betekenis, niet alleen ten opzichte van den invoer maar ook ten aanzien van de binnenlandsche productie van zware koolteeroliën. De Duitse benzolproductie, die zich gunstig ontwikkelt, heeft daarentegen in 1929 volgens de voorloopige ramingen ongeveer 360.000 ton bedragen. Wat echter de rechtstreeksche omzetting van kolen in lichte olie

d.w.z. de bereiding van olie uit kolen door middel van hydreeering (de productie van z.g. Leunabenzine door de I. G. Farben) betreft, zoo wordt de jaarlijksche productie thans op rond 100.000 ton geraamd, nadat in 1928 nog maar 30.000 ton van deze soort benzine werd geproduceerd. De leek op technisch gebied mag zich over de ontwikkelingsmogelijkheden van dit buitengewoon belangrijke vraagstuk geen oordeel aanmatigen. Voor zooverre en zoolang Duitschland echter ten aanzien van de dekking van zijn behoefte aan benzine en minerale oliën in hoofdzaak van het buitenland afhankelijk is, heeft het belang bij het openhouden van de markt.

* * *

De beide historische petroleumconcerns van Duitschland waren de Deutsche Petroleum A. G. (Deutsche Bank) en de Deutsche Erdöl A. G. (Diskonto-Gesellschaft). Door den wereldoorlog gingen haar bezittingen in Roemenië, Galicië en in den Elzas (Deutsche Erdöl A. G.) en de concessie-deelneming van de Deutsche Bank-groep in Mesopotamië verloren. De Deutsche Erdöl A. G. behield slechts haar bezit in Hannover, terwijl de Deutsche Petroleum A. G., afgezien van het oliehoudende krijt in Holstein, feitelijk niets positiefs bezat. Het verlies in Roemenië betekende voor de Deutsche Petroleum A. G. een zwaren slag, omdat zij door de reorganisatie van de Steaua Romana gedurende de eerste jaren van deze eeuw in Roemenië een moderne petroleumindustrie in het leven had geroepen. Overigens bleven de ondernemingen voor verwerking, transport en distributie en de grootsch opgezette verkoopsorganisaties in het bezit van beide concerns.

Zij moesten derhalve tot het winnen van petroleum uit kolen overgaan en werden als het ware kolenconcerns; de Deutsche Erdöl A. G. evenwel op grotere schaal en met beter resultaat. Aan de Deutsche Erdöl A. G. behoort en historisch en practisch de voorrang van de productie van oliederivaten door middel van kolendistillatie. Einde September 1925 sloten beide groepen zich aan een; men sprak destijds over de „neue Deutsche Oeltrust”. In den laatsten tijd werd deze verbinding door de fusie van de beide bankgroepen, waartoe zij behoorden, nog sterker. De verwachtingen, die in het begin omtrent de nieuwe Deutsche petroleumtrust werden gekoesterd, gingen evenwel niet geheel in vervulling.

Bij de totstandkoming van deze belangengemeenschap werd aan de Deutsche Petroleum A. G. de exploitatie van het zuivere petroleumbedrijf toegewezen, terwijl de Deutsche Erdöl bij de ontginning van kolenvelden en de veredeling van kolen betrokken bleef. Bijgevolg ging het eigenlijke petroleumbezit van de Deutsche Erdöl te Hannover in handen van de Deutsche Petroleum A. G. over. De Deutsche Petroleum A. G. beheerscht met de van haar afhankelijke bedrijven evenwel niet de ruwoliedproductie van Hannover. Buiten haar moeten nog de Gewerkschaft „Elwerath”, de ondernemingen van Anton Raky, de „Ebag” (Erdöl-Bergbau A. G.) en de „Nordöl” (Norddeutsche Mineralöl A. G.) worden genoemd. Volledige gegevens omtrent het aandeel van de verschillende maatschappijen bij de ruwoliedproductie van Hannover ontbreken.

Naar men zegt, is niet de dochteronderneming van de Deutsche Petroleum A. G., maar de Gewerkschaft „Elwerath” de belangrijkste. Een onlangs tot stand gekomen verbinding van de „Nordöl” met een kleine Engelsche groep (Hannover Oilfields Corporation) schijnt men niet van beteekenis te achten. Daarentegen baarde het in April jl. groot opzien, toen de Amerikaansche „Neoc” (North European Oil Co.), waarachter, naar men zegt, Doherty van de „Big Independents” stond, zich niet slechts in Hannover, doch ook in de aangrenzende streken van Noord-Duitschland door verwerving van nieuwe terreinen trachtte uit te breiden. Deze zaak is voorloopig weder tot rust gekomen, doch men dient er rekening mede te hou-

den, dat de Amerikanen en de Engelschen mettertijd aandacht zullen schenken aan de nog bestreden productiemogelijkheden in de Noord-Duitsche laagvlakte.

Naast het concern Deutsche Petroleum A. G.—Deutsche Erdöl A. G. komt alleen de I. G. Farbenindustrie als vooraanstaande en belangrijke Duitsche petroleumonderneming in aanmerking. Voor zooverre de I. G. Farben een petroleumonderneming is, is zij door haar overneming van Riebeck-Montan — uit historisch oogpunt — in zekeren zin een indirecte voortzetting van de vroegere Stinnesgroep. De grondslag voor de petroleumproductie van de I. G. berust niet meer op de ruwoliedproductie maar op kolenbezit en geestelijke gaven nl. op chemische capaciteiten, die in patenten tot uitdrukking komen. In hoeverre dit concern in de petroleumindustrie van beteekenis zal worden, valt nog niet te voorspellen.

Beide Duitsche groepen, de I. G. Farben Industrie, zoowel als het concern Deutsche Petroleum A. G.—Deutsche Erdöl A. G. zijn reeds door haar verkoopsorganisaties internationaal georiënteerd. De verkoopsorganisatie van petroleum van de I. G. Farben is de Deutsche Gasolingesellschaft. De I. G. bezit slechts 50 pCt. van het kapitaal van deze maatschappij, terwijl de resteerende 50 pCt., ieder voor de helft in handen is van de Koninklijke Shell en de Standard Oil Co. of New-Yersey. Beschouwt men nu deze deelneming van de Standard Oil Co. of New-Yersey en haar nauwe contractueele verhouding tot de I. G. Farben, dan is de I. G. Farben, als petroleumconcern op industrieel politiek gebied, in de richting van de Standard Oil Co. georiënteerd. (De deelneming van de Koninklijke-Shellgroep in de Deutsche Gasolingesellschaft vindt haar verklaring in haar gewone samenwerking met de verkoopsorganisaties van de Standard op de Duitsche markt). Nog beter is een soortgelijke oriëntatie bij het concern Deutsche Petroleum—Deutsche Erdöl A. G. waar te nemen.

Na de oprichting van dit gemeenschappelijke concern in den herfst van 1925, werden de twee verkoopsorganisaties, die mede werden ingebracht, namelijk de Deutsche Petroleum-Verkaufs A. G. en de „Olex” (Deutsche Erdöl A. G.) tot de „Olex Deutsche Petroleum-Verkaufs-A. G.” vereenigd. Ingevolge deze overeenkomst verkreeg de Deutsche Petroleum A. G. de controle hierover. Het scheen echter, alsof deze onderneming of de nieuwe Olex niet over voldoende bedrijfskapitaal beschikte. Ten einde zulks te verzekeren, sloot de Olex-Gesellschaft met de Anglo-Persian Oil Co. in 1926 een leveringscontract, waarbij de Anglo-Persian Oil Co. 40 pCt. van het kapitaal van de Olex-Gesellschaft verkreeg. In het voorjaar van 1929 was de Anglo-Persian in staat haar deelname in de Olex aanzienlijk te verhoogen, naar men zegt, tot ruim 70 pCt. Hierdoor ging de controle over de Olex-Gesellschaft van de Deutsche Petroleum A. G. aan de Anglo-Persian Oil Co. over, die op haar beurt weder door de Engelsche Regeering wordt gecontroleerd. Het speciale petroleumconcern van de Deutsche Petroleum A. G. (d.w.z. niet zonder meer het speciale kolenconcern van de Deutsche Erdöl A. G.) is thans uit industrieel politiek oogpunt in Anglo-Persian-richting georiënteerd. Omgekeerd werd de Olex de Deutsche-Centraal-Europeesche verkoopsorganisatie van de Britsche Regeeringsgroep.

* * *

Ondanks deze verbindingen ligt het zwaartepunt bij de voorziening van de Duitsche markt met brandstoffen en andere producten van minerale oliën noch bij de Deutsche Gasolingesellschaft, noch bij de Olex, maar bij de verkoopsorganisaties van de wereldgroepen zelf.

De Deutsch-Amerikanische Petroleum-Gesellschaft te Hamburg is een oude dochteronderneming van de Standard Oil Co. of New-Jersey, waardoor deze leidende eenheid van de Standard Oil-groep de controle bezit van een concern van verkoopsorgani-

saties en afhankelijke bedrijven in geheel Duitsland. De Koninklijke-Shell groep wordt door de Rhenania-Ossag vertegenwoordigd, die ontstaan is door fusie van de „Mineralölwerke Rhenania A. G.” te Dusseldorf, een dochteronderneming van de Koninklijke-Shell, met de „Oelwerke Stern-Sonneborn A. G.” (Ossag) te Hamburg, waarover de Koninklijke-Shell in 1924 de controle heeft verworven. Daarna volgen pas de Olex, de Deutsche Gasolingesellschaft en de Allgemeine Oelhandelsgesellschaft (Oelhag). Bij de Oelhag, te Hamburg, die in nauwe relatie staat met de Hanielgroep, is weder de Atlantic Refining Co. in de Vereenigde Staten betrokken. De Atlantic Refining Co. behoorde officieel tot de voornaamste maatschappijen van den ouden Standard Oil Trust, voordat deze in 1911 door den rechter werd ontbonden. In den laatsten tijd werd haar verhouding tot de Standard-groep losser. Geheel onafhankelijk en in een zekere tegenstelling met deze Angelsaksisch georiënteerde ondernemingen staat de Russische groep: de Deutsch-Russische Naphta-Gesellschaft (Derunapht) te Berlijn met de handelsonderneming van de „Derop” (Deutsche Vertriebsgesellschaft für russische Oelprodukte A. G.). De Derunapht is het buitenlandse agentschap van de Sowjet-Russische petroleumindustrie voor Duitsland, Oostenrijk, Tsjecho-Slowakije, Joego-Slavië en Scandinavië.

Behalve deze groote verkoopsorganisaties in de minerale oliënijverheid, met welke men in Duitsland rekening heeft te houden, bestaat nog het geheel onafhankelijke Benzolverband. In Maart 1928 sloot het Benzolverband met de groote benzineverkoopsorganisaties, in de eerste plaats met de groep van de Deutsch-Amerikanische Petroleum-Gesellschaft en de Rhenania-Ossag, een „conventie”, welke op wederzijdsche leverings-overeenkomsten berust. Kort geleden ontstond over de noodzakelijk geworden vernieuwing van deze overeenkomst oneenigheid.

De Angelsaksische invloed op de voorziening van de Deutsche markt met minerale oliën overtreft in omvang dien van de rechtstreeksche verkoopsorganisaties der groote groepen, terwijl de Angelsaksische verkoopsorganisaties zich anderzijds niet tot de vermelde groote concerns bepalen. Als beslissende factor komt hierbij, dat het meerendeel der talrijke Deutsche middelmatige en kleine handelsfirma's, hetzij middellijk, hetzij onmiddellijk, zijn goederen uit het buitenland betreft en wel vaak uit Noord-Amerika. Zij zijn hiervan vaak indirect afhankelijk. Zoo is bijv. het kapitaal van de bekende firma Julius Schindler G.m.b.H. te Hamburg voor 49 pCt. in handen van het Pure Oil concern, een van de Amerikaanse „Big Independents”. Bovendien bezit het Pure Oil Concern in Hamburg een eigen maatschappij, die denzelfden naam draagt, evenals de Atlantic Refining Co. naast haar deelneming in de Oelhag een eigen maatschappij, de „Atlantic Refining Co. of Germany”, heeft. Tenslotte bezit zelfs de Vacuum Oil Co., een van de belangrijkste maatschappijen van de Standard Oil, ondanks het bestaan van de Deutsch-Amerikanische Petroleum-Gesellschaft, de „Deutsche Vacuum-Oelgesellschaft” te Hamburg. Eerst verleden jaar richtte het Sinclair concern de „Deutsche Sinclair-Petroleumgesellschaft” te Keulen op, waaraan evenwel nog geen bijzondere betekenis behoeft te worden gehecht. Alles welbeschouwd, is behalve de door de Derunapht gecontroleerde maatschappijen alleen een Roemeensche groep, die voornamelijk in Beieren afzet, bij den verkoop in Duitsland „onafhankelijk” van den Angelsaksischen en Nederlandschen invloed. Op grond van het nieuwe Duitsch-Poolsche handelsverdrag van 17 Maart 1930 verwacht men mettertijd een grooteren invoer van Galicische petroleumproducten, die wellicht een gunstigen invloed op de Deutsche markt zou kunnen uitoefenen.

* * *

Volgens de ramingen in de pers, zouden de Standard Oil en de Shell ongeveer 60—70 pCt. van

het verbruik aan brandstoffen in Duitsland invoeren.⁴⁾ Deze berekening, waarvan de juistheid hier niet kan worden nagegaan, leidt tot het vraagstuk van de mogelijkheid van een staatsmonopolie voor benzine voor de beide wereldgroepen tegen een leening van rond R.M. 1 miljard, een vraagstuk, dat in Februari en Maart jl. buitengewoon levendig werd besproken. De grondgedachte hiervan is geenszins nieuw. Het denkbeeld van een monopolie der Deutsche petroleumindustrie dateert oorspronkelijk reeds uit de laatste jaren vóór den oorlog. Al kan het op het oogenblik weder als afgedaan worden beschouwd, toch is het mogelijk, dat het tengevolge van de financiële moeilijkheden van het Rijk spoedig weder op den voorgrond treedt.

Indien de uitoefening van een dergelijk monopolie aan de beide wereldgroepen, d.w.z. practisch aan de Deutsch-Amerikanische Petroleum-Gesellschaft en Rhenania-Ossag, zou worden opgedragen, dan kan men zich gemakkelijk voorstellen, dat deze monopoliehouders met de Olex (Anglo Persian) en de speciale Deutsche Vacuumgesellschaft (Standard) tot een fusie komen. Overeenkomsten met de Deutsche Gasolingesellschaft op commercieelen grondslag zouden eveneens voor de hand liggen of mogelijk zijn. Men kan zich ook voorstellen, dat de monopoliehouders moeite zullen doen om tot overeenstemming te geraken met de groep Oelhag—Atlantic Refining en de Pure Oil-groep. Evenwel geldt de Atlantic-Refining, afgezien van haar deelneming in de Oelhag, als „outsider” bij de voorziening van Duitsland. Een blijvende regeling met het Benzolverband zou wel niet onmogelijk, doch in ieder geval veel moeilijker te treffen zijn. De kleine en middelgroote handelsfirma's in de Deutsche nijverheid voor minerale oliën zouden echter geheel en al worden uitgeschakeld. Overeenstemming met de Roemeensche en in de eerste plaats met de Russische groep kan men zich evenwel niet voorstellen.

Volgens een opvatting in Deutsche kringen, die met de Deutsch-Amerikanische Petroleum-Gesellschaft in relatie staan, zouden de kosten voor den aanleg van nieuwe inrichtingen, welke die van de tot dusver concurrerende „andere, en kleinere verkoopters” moeten vervangen en overtreffen of de kosten voor schadeloosstelling van deze concurrenten en voor de overneming hunner fabrieken ongeveer Mk. 200—300. millioen bedragen. Wie zal deze kosten dragen? De wereldgroepen, resp. het door haar te vormen consortium als gevolmachtigd houder van het monopolie, of het Rijk als rechtssubject en borg voor het monopolie, dat om zoo te zeggen kant en klaar zou moeten worden uitgereikt.

Voorts moet men er rekening mede houden, dat een overeenkomst op commercieelen grondslag tusschen de monopoliehouders en de Deutsche Gasolingesellschaft, die men zou kunnen veronderstellen, in strijd zou zijn met de op basis van de productie afgesloten overeenkomst tusschen de I. G. Farben en de Standard Oil Co. of New-Jersey. En hierdoor zou het in strijd zijn met de volgens de overeenkomst gegarandeerde speelruimte voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de bereiding van petroleum uit kolen in Duitsland.

* * *

De relaties tusschen de I. G. Farben en de Standard Oil Co. of New-Jersey dateeren van 1925. Na langdurige onderhandelingen sloten zij in den zomer van 1927 eerst een patent- en studie-overeenkomst; de thans van kracht zijnde overeenkomst, waarvan de grondbeginselen reeds in het voorjaar van 1929 gereed zouden zijn geweest, werd beiderzijds op 23 November 1929 te New-York en te Berlijn officieel bekend gemaakt. Volgens dit verdrag worden de patenten voor de hydreeing van kolen en petroleum van de I. G. Farben-Industrie A.-G. en de Standard Oil

⁴⁾ Zie „Tägliche Berichte über die Petroleum-Industrie”, Weenen en Berlijn, Jrg. 1930, No. 51.

Co. of New-Jersey voor de geheele wereld, met uitzondering van Duitsland, door een maatschappij overgenomen, welke zich in het gemeenschappelijk bezit van beide partijen bevindt. Deze maatschappij, die de patenten buiten Duitsland in bezit heeft en ze niet zelf exploiteert, doch alleen „controleert”, staat harerzijds weder onder de controle van de Standard Oil Co. of New-Jersey en draagt den naam van Standard I. G. Company. Voorts werd een speciale overeenkomst overwogen voor de door de I. G. Farben-Industrie A. G. vervaardigde benzine voor de Deutsche markt, onder voorwaarden, welke de belangen van de I. G. Farben Industrie A.-G. waarborgt. Hierdoor is aan de I. G. Farben voor haar Leunabenzine in Duitsland bedrijfstechnische en economische zelfstandigheid verzekerd, terwijl een aparte Standard Oil Development Co., die wederom met de technische leiding van de I. G. Farben-Industrie moet samenwerken, voor de praktische toepassing der patenten in de Vereenigde Staten zal zorgdragen. De indruk, die wellicht kan postvatten, dat de I. G. Farben-Industrie waardevolle Deutsche geestesgaven aan het buitenland heeft verkocht, is niet slechts oppervlakkig, doch getuigt tevens van miskennis van den werkelijken stand van zaken.

Het zwaartepunt voor de Standard Oil Co. ligt niet in de bereiding van petroleum uit kolen, doch op gansch ander terrein. De overeenkomst heeft betrekking op de patenten voor de hydreeing van kolen en petroleum. Door deze redactie wordt de nadruk gelegd op het essentiële van de zaak, n.l. dat het hydreeingsprocédé van de I. G. Farben niet slechts kan worden toegepast voor de omzetting van kolen in lichte olie met benzine als eindproduct, doch tevens voor de omzetting van zware natuurlijke aardolie, d.w.z. asfalthoudende ruwe olie, stookolie of residu's in asfaltarme en benzinehoudende destillaten. Zooals het hydreeingsprocédé in staat zal zijn de andere procédés van kolendistillatie voor de winning van petroleumderivaten uit kolen technisch te overtreffen of deze door economische ontwikkeling nog verder zal overtreffen, overtreft het nu reeds de vroegere procédés voor de raffinage van aardolie. Op grond van de gemeenschappelijke patent- en studieovereenkomst van 1927 had de Standard Oil Co. of New-Jersey een bedrijf voor het doen van proefnemingen te Baton Rouge (Louisiana) opgericht; in den voorzomer van 1929, toen de nieuwe overeenkomst reeds werd voorbereid, maakte het officiële orgaan van het Standardconcern „The Lamp” melding van het resultaat van de daar gedane onderzoekingen, n.l. dat „de verkregen hoeveelheid gasolie of benzine practisch 100 pCt. bedraagt, d.w.z. dat door hydreeing uit 100 vaten stookolie of residu's 100 vaten gasolie of benzine kunnen worden verkregen”. Thans worden te Baton Rouge, Bayway (New-Jersey) en Baytown (Texas) groote bedrijven voor proefneming opgericht.

Inderdaad heeft de Standard Oil Co. of New-Jersey de concurrentie, die voor haar uit het hydreeingsprocédé op het gebied van raffinagetechniek en wellicht ook op het gebied van de bereiding van petroleum uit kolen had kunnen ontstaan, door haar overeenkomst met het I. G. Farben-concern niet slechts voorkomen, doch tevens productief gemaakt. Want nu zal de Standard de overige verwerkende industrie in de Vereenigde Staten mettertijd economisch te gronde richten, hetzij door geleidelijke matzetting tengevolge van het technisch overwicht van het hydreeingsprocédé, hetzij door de overige verwerkende industrie van de Vereenigde Staten financieel afhankelijker te maken, door deze aan de toepassing van de I. G. patenten, die door de Standard I. G. Company kunnen worden afgestaan, te doen deelnemen. Met vrij groote zekerheid mag men aannemen, dat dit laatste zal plaats vinden. Want met het doel om de patenten in de Vereenigde Staten te verkoopen werd kort geleden de Hydro-Patents Co., een bemiddelings-

instituut in het leven geroepen, welke als dochtermaatschappij van de Standard Oil Development Co. voor alle Amerikaansche belanghebbenden toegankelijk is, terwijl zij door de licentierechten financieel aan de Standard I. G. Company verbonden is.

In het kort is de toestand op het oogenblik aldus. De Standard Oil Co. of New-Jersey heeft zich in principe een vooraanstaande plaats verzekerd in de raffinage-industrie en tevens een rechtstreeksche controle over de verdere ontplooiing van de bereiding van petroleum uit kolen volgens het hydreeingsprocédé over de geheele wereld met uitzondering van Duitsland.

Maar ook het I. G. Farbenconcern heeft door de overeenkomst met de Standard Oil Co. of New-Jersey eveneens de concurrentie voorkomen, die de wereldgroepen stellig aan de ontwikkeling van zijn procédé ter bereiding van petroleum uit kolen in den weg zouden hebben gelegd en zij heeft dit zelfs langs een omweg winstgevend gemaakt. In de tegenwoordige fase van enorme overproductie in de wereldruwolieproductie zou het de wereldgroepen gemakkelijk zijn gevallen om de in wording zijnde Leunabenzine in de kiem te smoren. Anderzijds kon de I. G. Farben-Industrie, wier petroleumindustrie niet op ruwe olie berust, met de toepassing van het hydreeingsprocédé voor raffinagedoeleinden uitsluitend voor zichzelf en zonder aansluiting bij een van de groote aardoliegroepen nauwelijks iets beginnen. Door samenwerking met de Standard Oil Co. of New-Jersey kan zij dit procédé in practijk brengen. Gelijkijdig participeert zij via de Standard I. G. Company, waarvan zij deelgenoot is, aan andere patenten, die de Standard Oil Co. of New-Jersey mocht verkrijgen. Hierdoor werd een wetenschappelijke rivaliteit verhinderd, die in Amerika had kunnen beginnen. Tevens werd een rivaliteit van Engelsche zijde voorkomen, doordat de Amerikaansch-Duitsche belangengemeenschap Standard-I. G. Farben met de Imperial Chemical Industries Ltd. een overeenkomst trof: „for cooperating and pooling knowledge”, zooals Lord Melchett op 2 April 1930 op de jaarlijksche vergadering van de Engelsche chemische trust heeft medegedeeld (Manchester Guardian „Commercial” d.d. 1 Mei 1930). Lord Melchett sprak hierbij feitelijk niet van kolenhydreeing, doch van de voortbrenging van waardevolle petroleumproducten op commercieelen grondslag.

Zelfs de Koninklijke Petroleum Maatschappij stelt, volgens haar laatste jaarverslag, groot belang in het hydreeingsprocédé. Volgens haar moeten alle uitvindingen en verbeteringen in één enkel centraal lichaam worden ondergebracht, opdat dit procédé op zoo ruim mogelijke schaal kan worden aangewend.¹⁾ Het is niet aan te nemen, dat de Koninklijke aan de patenten, waarover de Standard I. G. Company thans de beschikking heeft, slechts als licentiehoudster wil deelnemen. Daar zij harerzijds groote belangen bezit bij heel moderne Amerikaansche raffinageprocédés, is het veeleer waarschijnlijk, dat zij een samenwerking van verstrekkende betekenis tot stand wil brengen. Lord Bearsted gaf op de laatste jaarlijksche vergadering van de Shell Transport & Trading Co. hierover de volgende verklaring: „Alle ervaringen en patenten van de drie groepen zullen worden

¹⁾ De betreffende passage luidt als volgt:

In vorige verslagen hebben wij er herhaaldelijk op gewezen, dat wij met de grootste aandacht de procédés gevolgd hebben, die ten doel hadden, hetzij uit kolen, hetzij uit olie, synthetische benzine te vervaardigen. Wij hebben thans besloten tot eene belangengemeenschap met de Standard I. G. combinatie, teneinde onderling de ervaring en de patenten op dit gebied uit te wisselen en gezamenlijk de hydreeingspatenten te exploiteeren. Door aansluiting met andere belanghebbenden, waaronder groote chemische industrieën, worden alle verdere uitvindingen en verbeteringen in het centrale lichaam geconcentreerd en zal dit procédé, waarmede uit eene zeer verschillende grondstof producten van superieure kwaliteit kunnen worden vervaardigd, op zoo ruim mogelijke schaal kunnen worden toegepast. (Red.)

uitgewisseld; alle vraagstukken van chemischen aard zullen gemeenschappelijk worden opgelost." De uitwerking van de Amerikaansch-Duitsche belangengemeenschap Standard-I. G. Farben schijnt zich juist door deze op komst zijnde overeenstemming met de Engelsche en Nederlandsche groepen meer en meer tot de stichting en organisatie van een wereldmonopolie voor petroleumhydreering te willen uitstrekken.

Intusschen zullen aan de I. G. Farben uit de opbrengst van haar patenten in Amerika en elders geldmiddelen toevloeien, die haar in staat zullen stellen, thans ook de bereiding van petroleum uit kolen volgens het hydreeringsprocédé economisch tot volle ontwikkeling te brengen. Door deze geldmiddelen en de bevoorrechte plaats in Duitschland, die aan de I. G. Farben bij de overeenkomst werd gegarandeerd, krijgt het hydreeringsprocédé in Duitschland feitelijk pas speelruimte en vrije lucht. Deze speelruimte blijft evenwel slechts tot Duitschland beperkt. Doch binnen de grenzen van de overeenkomst liggen de technische en materiele voorwaarden voor ontplooiing. Of men eens zoover zal komen, dat de productie van Leunabenzine in de Duitsche behoefte zal kunnen voorzien, kan de leek niet beoordeelen.

Zou het echter eens zoover komen, dan zou de Standard-I. G.-overeenkomst haar invloed moeten aandoen, opdat de Deutsch-Amerikanische Petroleum-Gesellschaft met alles, wat haar behoort, de Duitsche markt verlaat en aan de I. G.-productie afstaat. Het is niet mogelijk om de diepere beteekenis van de Standard-I. G.-overeenkomst en de gedachte van een rijkbenzinemonopolie, dat aan de Deutsch-Amerikanische Petroleum Gesellschaft, de Rhenania-Ossag en haar aanhang zou moeten worden opgedragen, met elkaar in overeenstemming te brengen.

BOEKAANKONDIGING.

Dr. Max de Vries: Heutiger Protectionismus in der Weltschiffahrt. Wilhelm Christians Verlag, Berlin 1930.

Een medewerker schrijft ons:

Het is een hachelijke onderneming een beschrijving te geven van den huidige stand der scheepvaartprotectie in de verschillende landen, eensdeels omdat het meestal niet mogelijk is uit volkomen betrouwbare bron met cijfers gestaafde gegevens over den omvang der regeerings-bemoeiingen te verkrijgen, anderdeels omdat de gegevens, die verkregen zijn, snel plegen te verouderen in verband met het voortdurend proces van verandering, waaraan de aan de scheepvaart verleende bescherming onderhevig is. Wat voor dit jaar geldt, gold het vorig jaar nog niet en zal wellicht het volgend jaar reeds niet meer gelden. Deze moeilijkheid doet zich vooral gevoelen bij een onderzoek als door Dr. Max de Vries ingesteld, hetwelk zich in hoofdzaak bepaalt tot een compilatie van aan verschillende, meestal indirecte (couranten, tijdschriften e.d.) bronnen ontleend feitenmateriaal, waarvan niet blijkt, dat de schrijver zich van de juistheid en volledigheid heeft kunnen overtuigen. Daar deze cijfers zonder veel commentaar werden opgesomd, geven zij bovendien slechts een beperkt inzicht in de beteekenis, welke de verleende bescherming voor ieder bepaald land heeft. Immers een juiste beoordeeling is slechts mogelijk na een beschouwing van de geheele economische structuur van het betreffende land en de ontwikkeling van zijn nationale scheepvaart in het algemeen en van de financiële positie en bestaansmogelijkheden van de gesubsidieerde scheepvaartmaatschappijen in het bijzonder; eerst dan zou kunnen worden vastgesteld welken invloed het protectionistische streven uitoefent en welk percentage van de nationale scheepvaart rechtstreeks van de verleende bescherming afhankelijk is. Cijfers op zichzelf zeggen nog weinig; zij moeten worden gezien in verhouding tot de exploitatiekosten, winsten en verliezen der reederijen en de kosten van nieuwen

aanbouw, waarbij bovendien rekening is te houden met het bezwarend karakter van vele voorwaarden, die aan het verkrijgen van staatssteun verbonden zijn.

De schrijver leidt zijn overzicht in met korte beschouwingen over de vormen, aanleiding en oorzaken van de steunverleening en eindigt met een hoofdstuk over gevolgtrekkingen en toekomstaspect, welke uit het voorafgaande zijn af te leiden. Hij doet zich hierbij kennen als een tegenstander van bescherming, zonder echter zijn standpunt op een goed geargumenteed betoog te fundeeren, en duidelijk te onderscheiden de vele theoretische en praktische vragen, die zich voordoen, waar het betreft steun aan de scheepvaart, een bedrijf, in welks bloei van ouds een element van nationaal prestige gezien wordt. Zoo wordt niet ingegaan op het verschil in beginsel, uitwerking en economisch nut tusschen subsidieering en vlagbevoorzachting, tusschen mailcontracten tot instandhouding van een geregelde verbinding met de koloniën en het verstreken van goedkope leeningen aan elke nationale reederij. Ook wordt voorbijgegaan de principiele vraag, in hoeverre steun aan verkeersmiddelen van staatswege nuttig of wenschelijk is (te vergelijken bijv. staatssteun aan spoor- en tramwegen, vliegdiensden e.d.). Aan het slot wordt de eenige hoop op afschaffing van het subsidiesysteem op Genève gesteld. Nu meer en meer door belangrijke zeevarende landen als de Vereenigde Staten, Frankrijk, Italië, Japan e.d. de bevordering der nationale scheepvaart nagenoeg als staatszaak wordt beschouwd, hetgeen weer geheel samenhangt met de in het algemeen door deze landen gevolgde handelspolitiek, is inderdaad slechts van een eventuele Volkenbondsactie heil te verwachten. Op overtuigende wijze zullen echter eerst moeten worden aangetoond de verderfelijke gevolgen van den overheidssteun, niet slechts voor de scheepvaart van andere, niet subsidieerende landen — dit is duidelijk genoeg —, maar ook op den langen duur voor de scheepvaart van de betrokken landen zelf.

Het zou nuttig zijn indien ter voorbereiding hiervan door een internationaal lichaam van naam een uitgebreid en grondig onderzoek naar dit vraagstuk werd ingesteld.

MAANDCIJFERS.

RIJKSPOSTSPAARBANK.

	APRIL	1928	1929	1930
Inlagen	f 8.774.691	f 9.620.407	f 9.828.567	
Terugbetalingen ...	„ 11.841.536	„ 12.403.473	„ 12.431.713	
Tegood der inleggers op ultimo	„ 328.443.114	„ 339.788.949	„ 353.673.853	
Nom. bedr. der uitst. staatschuldboekjes op ultimo	„ 42.362.450	„ 42.244.300	„ 43.006.250	
Spaarbankboekjes:				
Aantal nieuw uitgegeven	8.579	9.162	9.182	
Aantal geheel afbetaald	7.918	8.283	7.876	
Aantal in omloop op ultimo	2.052.971	2.083.096	2.120.650	

GIRO-OMZET BIJ DE NEDERLANDSCHE BANK.

	April 1930		April 1929	
	Posten	Bedrag	Posten	Bedrag
Voor rekeninghouders	50.581	f 3.215.517.000	57.664	f 3.843.213.000
waarvan door de H.-bank plaatselijk	38.120	„ 2.830.063.000	44.273	„ 3.424.740.000
Ter voldoening van Rijksbelast.	1.842	„ 13.984.000	1.785	„ 11.597.000

OVERZICHT VAN DE INDISCHE MIDDELEN.
(In Guldens).

	April 1930	Ie vier maanden 1929	Ie vier maanden 1930
Belastingen.			
Pachten incl. pandhuizen.	3.755	48.182	48.529
Invoerr. incl. Landsgoed.	6.312.416	27.228.646	31.894.858
Uitvoerr. incl. Landsgoed.	876.898	3.248.350	4.125.851
Accijnzen	4.511.043	15.269.413	13.306.413
Andere ontv. I. U. en A...	22.190	107.495	100.728
Statistiekrecht	449.300	1.858.612	2.049.257
Personeele belasting	420.217	1.274.588	1.178.080
Inkomstenbelasting	3.152.754	14.166.086	14.013.698
Vennootschapsbelasting ..	492.578	6.213.677	8.482.925
Oorlogswinstbelasting ..	1) - 30.496	1) - 104.422	787.593
Opgeheven productenbel..	1) - 28.329	1) - 23.709	1) - 8.405
Verponding	282.478	2.653.889	723.637
Recht van openb. verkoop.	301.145	977.006	834.351
Zegelrecht	1.308.818	4.457.308	4.718.276
Overschr. van vaste goed.	184.929	789.763	926.428
Recht v. succ. en overgang	20.919	131.829	808.568
Vergunning speeltafels ..	10.725	37.928	44.690
Slachtbelastingen	485.880	2.036.458	2.172.364
Bijzondere bel. buitengew.	12.633	45.307	74.114
Hoofdgeld	9.619	25.708	19.424
Landelijke inkomsten....	1.994.368	4.241.699	4.497.776
Belasting op loterijen....	750	2.236	305.360
Totaal....	20.794.590	84.686.049	91.104.515
Monopolies.			
Opium	2.913.016	11.978.715	13.539.686
Zout	1.082.011	4.611.299	5.695.458
Pandhuizen	2.006.306	8.128.266	6.892.196
Totaal....	6.001.333	24.718.281	26.127.340
Producten.			
Kina	87.855	189.586	139.385
Landscaoutchoucbedrijf ..	440.900	1.520.826	2.029.422
Boschwezen	1.303.357	4.766.270	5.933.635
Goud	106.304	437.287	522.852
Tin	2.418.926	10.615.476	19.230.625
Steenkolen	1.195.630	3.670.814	3.761.607
Totaal....	5.552.972	21.200.259	31.617.526
Bedrijven.			
Havenwezen	1.216.329	6.103.924	5.473.057
Baggerdienst	391.453	1.423.999	1.504.753
Landsdrukkerij	27.555	54.937	51.428
Post-, Telegr.-en Tel.dienst	2.509.015	10.568.803	10.368.729
Spoor- en Tramwegen....	5.152.901	21.377.483	23.992.699
Waterkracht en Electricit.	198.215	514.566	367.143
Totaal....	9.495.468	40.043.712	41.757.809
Allerlei middelen.			
Aand. i/d. winst N.V., Gem. Mijnb. Mij. Billiton"....	—	—	—
Aandeel i/d. winst van de Javasché Bank.....	—	—	—
Afstand van grond	152.186	1.693.303	1.423.920
Mijnconcessies	15.051	129.292	159.564
Boeten en verbeurdverkl.	161.862	498.970	493.629
Leges en salarissen, ont- vangen d. de griffiers v/d. versch. rechtscoll. ..	34.442	139.730	137.341
Heffing terzake van gesl. werkovereenkomsten ..	43.820	232.649	233.412
Opbr. Wees- en Boedelkam.	50.962	240.809	300.475
Kadaster	33.722	160.506	130.744
Afkoop heerdienst. B.G.	603.362	2.306.891	2.274.293
Schoolgelden	488.489	1.775.082	1.644.188
Ontv. groote ziekenin- richtingen en krank- zinnigengestichten	91.002	351.656	277.204
IJK van maten en gew. ..	48.729	156.216	136.000
Verk. en verh. van huizen	194.699	758.537	715.042
Ontv. waterleidingen....	57.415	186.706	147.833
Bakengelden	246.963	996.810	966.860
Loodsgelden	278.527	1.143.310	1.065.422
Diversen	203.192	1.100.758	1.735.253
Totaal....	2.704.423	11.871.225	11.841.180
Totaal generaal....	44.548.786	182.519.526	202.448.370

1) Teruggegeven belastinggelden.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTOS.

Ned. { Disc. Wissels. 3 25 Mrt. '30	Lissabón 8 28 Juli '28
Bk. { Bel. Binn. Eff. 4 7 Mrt. '30	Londen 3 1 Mei '30
{ Vrsch. in R.C. 4 7 Mrt. '30	Madrid 6 19 Juli '30
Athene 9 2 Dec. '28	N.-York F.R.B. 2 19 Juni '30
Batavia 4 10 Mrt. '30	Oslo 4 20 Mrt. '30
Belgrado 5 28 Mei '30	Parijs 2 1 Mei '30
Berlijn 4 21 Juni '30	Praag 2 24 Juni '30
Boekarest 9 23 Nov. '29	Pretoria 6 17 Aug. '29
Brussel 3 1 Mei '30	Rome 5 19 Mei '30
Budapest 5 28 Mei '30	Stockholm ... 3 2 Apr. '30
Calcutta 5 10 Juli '30	Tokio 5.4 18 Oct. '27
Danzig 4 24 Juni '30	Weenen 5 23 Mei '30
Helsingfors 6 28 Apr. '30	Warschau... 6 12 Juni '30
Kopenhagen 4 3 Mei '30	Zwits. Nat. Bk. 2 10 Juli '30

OPEN MARKT.

	1930				1929	1928	1914
	26 Juli	21/26 Juli	14/19 Juli	7/12 Juli			
Amsterdam Partic. disc.	115/16-2	115/16-2	115/16-2 3/16	111/16 15/16	51/16	4-1/8	3 1/8-3/16
Prolong.	—	1 1/2-2	1 3/4-2	1 3/4-2	4 3/4-5	3 1/2-4	2 1/4-3/4
Londen Daggeld...	1 1/2-2	1 1/2-2	1-2 1/4	1 1/4-3	4-5 3/4	2 1/2-4 1/4	1 3/4-2
Partic. disc.	2 1/16-1 1/2	2 7/16-1 1/2	2 1/32-7/16	2 5/16-3/8	5 3/32-7/16	4-3/16	2 1/4-3/4
Berlijn Daggeld...	2-3 1/2	1 3/4-4 1/2	3 1/4-5 1/2	2 1/2-5 1/2	6 1/2-9 1/2	5 1/2-7 3/4	—
Partic. disc.	—	—	—	—	—	—	—
30-55 d...	3 3/8	3 3/8	3 3/8	3 3/8-1/2	7 3/8	6 3/4	—
56-90 d...	3 3/8	3 3/8	3 3/8	3 3/8-1/2	7 3/8	6 3/4	2 1/8-1/2
Waren- wechsel.	3 3/4	3 3/4-7/8	3 3/4	3 3/4	7 7/8	7-1/4	—
New York Daggeld 1)	2-1/4	2-1/4	2-1/4	2-3/4	7-10 1/4	5 1/2-3/4	1 3/4-2 1/2
Partic. disc.	2	2-1/8	2-1/8	2-1/8	5 1/2-1/4	4 3/4-7/8	—

1) Koers van 25 Juli en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
22 Juli 1930	2.48 1/2	12.09 3/16	59.36 1/2	9.78	34.75	100 1/8
23 " 1930	2.48 1/2	12.09 1/4	59.35	9.78	34.75	100 1/8
24 " 1930	2.48 1/2	12.09 1/4	59.33 1/2	9.78	34.75 1/2	100 1/8
25 " 1930	2.48 1/2	12.09 1/4	59.34 1/2	9.78	34.76	100 1/8
26 " 1930	2.48 7/16	12.09 1/8	59.34	9.77 1/2	34.75 1/2	100 1/8
28 " 1930	2.48 5/16	12.09 1/16	59.33 1/2	9.77 1/4	34.75 1/2	100 1/8
Laagste d.w. 1)	2.48 7/16	12.08 1/16	59.32 1/2	9.77	34.73 1/2	100 1/16
Hoogste d.w. 1)	2.48 1/2	12.09 3/8	59.37	9.78	34.76 1/2	100 3/16
21 Juli 1930	2.48 1/2	12.09	59.35	9.78	34.75	100 1/8
14 " 1930	2.48 7/16	12.09 1/16	59.33	9.78	34.73	100 1/8
Muntpariteit	2.48 3/4	12.10 3/4	59.26	9.75	34.59	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
22 Juli 1930	43.31 1/2	35.12 1/2	7.36 1/2	1.48	13.02	28.47 1/2
23 " 1930	48.31	35.12 1/2	7.36 7/8	1.48	13.02	28.35
24 " 1930	48.30	35.12 1/2	7.36 3/4	1.48	13.01 1/2	28.42 1/2
25 " 1930	48.31	35.15	7.36 1/2	1.48	13.02	28.52 1/2
26 " 1930	48.30	35.15	7.36 3/4	1.49	—	—
28 " 1930	48.25 1/2	35.15	7.36 1/2	1.47 1/2	13.01 1/2	28.12 1/2
Laagste d.w. 1)	48.24	35.09	7.36 1/2	1.46 1/2	13.01	28.10
Hoogste d.w. 1)	48.32	35.16	7.37	1.49	13.03	28.60
21 Juli 1930	48.30	35.12 1/2	7.37	1.48	13.01 1/2	28.70
14 " 1930	48.32 1/2	35.12 1/2	7.37 1/2	1.48	13.02	28.90
Muntpariteit	48.—	35.—	7.37 1/2	1.488	13.09	48.52 1/2

Data	Stockholm *)	Kopen- hagen *)	Oslo *)	Hel- sing- fors 1)	Buenos Aires 1)	Mon- tréal 1)
22 Juli 1930	66.82 1/2	66.60	66.60	6.25 1/2	90 3/8	2.48 3/4
23 " 1930	66.82 1/2	66.60	66.60	6.25 1/2	90 1/4	2.48 3/4
24 " 1930	66.85	66.60	66.60	6.25 1/2	89 3/4	2.48 7/8
25 " 1930	66.85	66.60	66.60	6.25 1/2	89 3/4	2.48 7/8
26 " 1930	66.85	66.60	66.60	6.25 1/2	89 3/4	2.48 7/8
28 " 1930	66.82 1/2	66.60	66.57 1/2	6.25 1/2	90 1/4	2.48 5/8
Laagste d.w. 1)	66.77 1/2	66.55	66.52 1/2	6.25	89 3/4	2.48 1/2
Hoogste d.w. 1)	66.85	66.63	66.60	6.26	90 3/4	2.49
21 Juli 1930	66.82 1/2	66.57 1/2	66.57 1/2	6.25 1/2	90 1/4	2.48 1/8
14 " 1930	66.82 1/2	66.60	66.60	—	—	—
Muntpariteit	66.67	66.55	66.67	6.26 1/2	95 3/4	2.48 3/4

*) Notering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave. In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
22 Juli 1930	4,86 ^{21/32}	3,93 ^{3/8}	23,89	40,24 ^{7/8}
23 " 1930	4,86 ^{11/16}	3,93 ^{3/8}	23,88 ^{1/8}	40,24 ^{3/4}
24 " 1930	4,86 ^{21/32}	3,93 ^{3/8}	23,88	40,24 ^{3/4}
25 " 1930	4,86 ^{11/16}	3,93 ^{3/8}	23,88 ^{3/8}	40,24 ^{3/4}
26 " 1930	4,86 ^{27/32}	3,93 ^{3/8}	23,88 ^{5/8}	40,24 ^{3/4}
28 " 1930	4,87	3,93 ^{3/8}	23,89 ^{3/8}	40,27 ^{3/8}
29 Juli 1929	4,85 ^{9/16}	3,92 ^{3/8}	23,84 ^{3/8}	40,11 ^{3/8}
Muntpariteit	4,8667	3,90 ^{3/8}	23,81 ^{3/8}	40 ^{1/8}

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	12 Juli 1930	19 Juli 1930	21/26 Juli '30 Laagste/Hoogste	26 Juli 1930
Alexandrië	Piast. p. £	97 ^{1/2}	97 ^{1/2}	97 ^{1/16} 97 ^{9/16}	97 ^{3/8}
Athene	Dr. p. £	375	375	374 ^{3/4}	375 ^{3/4}
Bangkok	Sh. p. tical	1,9 ^{3/4}	1,10	1,9 ^{1/8} 1,10 ^{1/8}	1,10 ^{1/8}
Budapest	Pen. p. £	27.79	27.74 ^{1/2}	27.74 27.79	27.76
Buenos Aires	d. p. \$	40 ^{19/32}	40 ^{3/8}	40 ^{3/8} 41	40 ^{3/8}
Calcutta	Sh. p. rup	1,5 ^{13/16}	1,5 ^{13/16}	1,5 ^{25/32} 1,5 ^{27/32}	1,5 ^{51/64}
Constantin	Piast. p. £	1.025	1.025	1.025	1.025
Hongkong	Sh. p. \$	1,2 ^{3/8}	1,3 ^{3/8}	1,3 1,4	1,3 ^{11/16}
Kobe	Sh. p. yen	2,0 ^{3/8}	2,0 ^{25/32}	2,0 ^{9/32} 2,0 ^{7/16}	2,0 ^{23/64}
Lissabon	Escu. p. £	108 ^{3/8}	108 ^{3/8}	108 ^{1/8} 108 ^{3/8}	108 ^{3/8}
Mexico	\$ per £	10.35	10.35	10.25 10.45	10.35
Montevideo	d. per £	42 ^{1/2}	42 ^{1/2}	41 ^{1/2} 43	41 ^{3/4}
Montreal	\$ per £	4.86 ^{1/8}	4.85 ^{7/8}	4.85 ^{3/4} 4.86 ^{1/8}	4.86
Rio d. Janeiro	d. per Mil.	5 ^{3/8}	5 ^{3/8}	5 ^{13/32} 5 ^{13/32}	5 ^{13/16}
Shanghai	Sh. p. tael	1,6 ^{3/4}	1,6 ^{7/32}	1,5 ^{7/8} 1,7 ^{3/4}	1,5 ^{3/4}
Singapore	id. p. \$	2,3 ^{3/4}	2,3 ^{3/4}	2,3 ^{21/32} 2,3 ^{27/32}	2,3 ^{3/4}
Valparaiso	\$ per £	39.96	39.96	39.96	39.99
Warschau	Zl. p. £	43.36 ^{1/2}	43.36 ^{1/2}	43.35 43.42	43.38

1) 80 dg.

ZILVERPRIJS

GOUDPRIJS

Londen ¹⁾ N.York ²⁾		Londen	
21 Juli 1930	15 ^{11/16} 34 ^{3/8}	21 Juli 1930	85 ^{1/8}
22 " 1930	16 34 ^{3/8}	22 " 1930	85 ^{1/8}
23 " 1930	16 ^{1/16} 34 ^{3/8}	23 " 1930	85 ^{1/8}
24 " 1930	16 34 ^{3/8}	24 " 1930	85 ^{1/8}
25 " 1930	16 ^{3/16} 35	25 " 1930	85 ^{1/8}
26 " 1930	16 ^{7/16} 35 ^{3/8}	26 " 1930	85 ^{1/8}
27 Juli 1929	24 ^{3/8} 52 ^{3/4}	27 Juli 1929	84 ^{11/16}
27 Juli 1914	24 ^{11/16} 59	27 Juli 1914	84 ^{11/16}

1) In pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. 3) In sh. p. oz. fine

STAND VAN 'S RIJKS KAS.

Vorderingen.	15 Juli 1930	23 Juli 1930
Saldo bij de Ned. Bank	f 3.359.616,42	f 3.792.038,65
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	" 307.874,45	" 631.836,79
Voorschot op ultimo Juni 1930 aan de gemeenten op voor haar door de Rijkadministratie te heffen gemeentelijke inkomstenbelasting en o.p. op de Rijksinkomstenbelasting	" 73.463.057,74	" 73.998.471,92
Voorschotten aan Ned.-Indië	" 11.247.664,92	" 11.310.422,16
Id. aan Suriname	" 3.383.634,55	" 3.412.884,51
Id. aan Curaçao	" 108.948.059,87	" 104.628.248,73
Kasvord. weg. credietverst. a/h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderp.	" 21.323.761,56	" 20.527.240,22
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen	" —	" —
Vordering op het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds ¹⁾	" —	" —
Vordering op andere Staatsbedrijven ¹⁾	" 11.918.969,37	" 11.990.912,02
Verplichtingen.	15 Juli 1930	23 Juli 1930
Schatkistbiljetten in omloop	f 132.541.000,—	f 132.541.000,—
Schatkistpromessen in omloop	" 10.090.000,—	" 10.090.000,—
Waarvan direct bij de Ned. Bank	" —	" —
Zilverbons in omloop	" 5.472.396,50	" 5.278.195,50
Schuld op ult. Juni '30 aan de gemeenten wegens voor haar door de Rijkadministratie geheven gemeentelijke inkomstenbelasting en opcenten op de Rijksinkomstenbelasting	" 4.985.818,74	" 4.985.818,74
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioenf. 1)	" 687.384,88	" 136.769,69
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P. T. en T. 1)	" 18.859.486,78	" 9.107.336,65
Id. aan andere Staatsbedrijven 1)	" 73.019,08	" 73.019,08
Id. aan diverse instellingen 1)	" 9.571.197,55	" 9.570.146,88

1) In regk.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

	19 Juli 1930	26 Juli 1930
Vorderingen:		
Saldo bij 's Rijks kas	—	—
Saldo bij de Javasche Bank	—	—
Verplichtingen:		
Voorschot 's Rijks kas	f 73.118.000,—	f 75.953.000,—
Schatkistpromessen	" 1.450.000,—	" 2.200.000,—
Betaalmiddelen in 's Lands Kas	" 39.137.000,—	" —
Waarvan Muntbiljetten	" 3.777.000,—	" —
Muntbiljetten in omloop	" 23.536.000,—	" 23.240.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds.	" 4.144.000,—	" 4.218.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank.	" 1.341.000,—	" 1.373.000,—
Voorschot van de Javasche Bank	" 29.733.000,—	" 23.913.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 28 Juli 1930

Activa.		
Binnel. Wis.	Hfdebk. f	39.540.414,59
sels, Prom., enz. in disc.	Bijbnk. " Ag. sch. "	302.925,— 9.788.049,64
Papier o. h. Buitentl. in disconto		f 49.631.389,23
Idem eigen portef.	f	240.636.917,—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.		" 240.636.917,—
Beleeningen	Hfdebk. f	30.708.972,73
incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	Bijbnk. " Ag. sch. "	6.444.588,37 49.300.587,32
	f	86.454.148,42
Op Effecten	f	84.259.117,—
Op Goederen en Spec.	"	2.195.031,42
		" 86.454.148,42
Voorschotten a. h. Rijk		" 2.062.576,41
Munt en Muntmateriaal		
Munt, Goud	f	64.839.110,—
Muntmat., Goud	"	325.820.298,38
	f	390.659.408,38
Munt, Zilver, enz.	"	26.607.290,54
Muntmat., Zilver	"	—
		" 417.266.698,92 ¹⁾
Belegging 1/8 kapitaal, reserves en pensioenfonds		" 25.891.875,—
Gebouwen en Meub. der Bank		" 5.000.000,—
Diverse rekeningen		" 43.793.585,—
	f	870.737.189,98
Passiva.		
Kapitaal	f	20.000.000,—
Reservefonds	"	7.199.946,44
Bijzondere reserve	"	8.000.000,—
Pensioenfonds	"	6.697.499,37
Bankbiljetten in omloop	"	808.924.930,—
Bankassigtiën in omloop	"	169.516,75
Rek.-Cour. { Het Rijk f		—
saldo's: { Anderen " 15.870.733,73		" 15.870.733,73
Diverse rekeningen	"	3.874.563,69
	f	870.737.189,98
Beschikbaar metaalsaldo	f	86.890.101,76
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is.	"	217.225.250,—

1) Waarvan in het buitenland f 28.846.779,33.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opelschb. schulden	Beschikb. Metaal-saldo 1)	Dek-kings perc.
	Munt	Muntmat.				
28 Juli '30	64.839	325.820	808.925	16.040	86.890	50 ^{1/2}
21 " '30	64.844	325.820	806.996	17.933	86.703	50 ^{1/2}
14 " '30	64.849	349.626	822.188	26.966	100.468	52
7 " '30	64.853	367.054	833.931	20.154	115.624	53 ^{1/2}
30 Juni '30	64.861	367.054	843.171	32.117	107.805	52
23 " '30	64.870	367.054	790.921	61.570	117.320	54
29 Juli '29	65.745	383.668	811.999	15.395	139.049	57
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen 1)
28 Juli 1930	49.631	—	86.454	240.637	43.794
21 " 1930	49.972	—	85.993	238.059	48.487
14 " 1930	50.594	—	91.321	237.947	40.299
7 " 1930	49.518	—	87.289	237.805	35.777
30 Juni 1930	50.100	—	108.527	237.682	34.241
23 " 1930	51.092	—	86.756	237.570	31.753
29 Juli 1929	62.981	—	97.058	177.722	28.911
25 Juli 1914	67.947	—	61.686	20.188	509

1) Sedert den bankstaat van 14 Jan. '29 weder op de basis van 2/3 metaaldekking. 2) Sluitpost activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metantl	Circulatie	Andere opelschb. schulden	Discont.	Div. rekeningen 1)
21 Juni 1930	931	1.278	563	1.037	513
14 " 1930	900	1.274	624	1.038	510
7 " 1930	901	1.352	617	1.039	508
31 Mei 1930	926	1.468	508	1.034	506
22 Juni 1929	810	1.480	650	978	400
5 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

1) Sluitp. der activa.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeschb. schulden	Beschikb. metaal-saldo
26 Juli 1930	163.800		267.400	55.000	34.840
19 " 1930	161.200		273.100	53.000	30.760
12 " 1930	161.500		278.200	50.800	29.900
28 Juni 1930	139.204	24.221	273.847	52.966	32.700
21 " 1930	139.210	24.567	276.238	50.534	33.069
14 " 1930	138.895	24.619	279.338	47.373	32.830
7 " 1930	138.924	27.761	276.413	49.623	36.271
27 Juli 1929	147.122	21.862	301.951	52.188	28.328
28 Juli 1928	173.313	14.276	312.719	57.501	39.501
23 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse reke-ningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
26 Juli 1930		126.000		***	51
19 " 1930		134.600		***	49
12 " 1930		138.600		***	49
28 Juni 1930	10.652	45.288	45.263	38.042	50
21 " 1930	10.451	45.944	46.123	39.090	50
14 " 1930	10.428	41.782	46.848	41.821	50
7 " 1930	9.862	36.522	47.624	43.978	51
27 Juli 1929	10.870	36.417	112.736	26.144	45
28 Juli 1928	14.188	24.013	90.976	56.506	51
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

¹⁾ Sluitpost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities Disc. and Advances	Securities
23 Juli 1930	155.034	364.138	49.981	7.098	22.102
16 " 1930	156.371	365.121	50.359	6.218	20.392
9 " 1930	156.585	363.804	51.904	6.266	19.911
2 " 1930	157.228	363.583	52.738	29.917	19.408
25 Juni 1930	157.773	358.532	58.350	15.899	15.340
18 " 1930	157.490	359.247	57.363	7.099	16.641
24 Juli 1929	150.700	367.332	42.134	9.427	23.673
22 Juli 1914	40.164		29.317		33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits Bankers	Other Accounts	Reserve	Dek-kings-perc. ¹⁾
23 Juli '30	51.356	9.904	67.266	36.207	50.896	44 ¹¹ / ₁₆
16 " '30	55.696	10.397	69.588	35.506	51.251	44 ⁵ / ₁₀
9 " '30	54.126	9.264	69.533	36.237	52.782	45 ¹³ / ₁₀
2 " '30	49.076	11.671	84.305	38.063	53.645	40
25 Juni '30	48.856	21.505	63.776	36.114	59.241	48 ²³ / ₃₂
18 " '30	46.476	16.578	58.332	35.687	58.243	52 ¹⁹ / ₃₂
24 Juli '29	50.782	11.685	61.009	36.484	43.368	39 ²³ / ₃₂
22 Juli '14	11.005	13.736		42.185	29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud ¹⁾	Zilver	Te goed in het buitent.	Wissels	Waarv. op het buitent.	Beleeningen	Renteloos voorschot a.d. Staat
18 Juli '30	44.912	362	6.738	24.123	18.991	2.726	3.200
11 " '30	44.457	357	6.744	24.068	18.988	2.765	3.200
4 " '30	44.170	346	6.904	24.406	18.731	2.836	3.200
27 Juni '30	44.052	331	6.905	25.020	18.728	2.693	3.200
19 Juli '29	36.786	408	7.334	26.258	18.508	2.415	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	8	769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen ²⁾	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort.k.	Particulieren
18 Juli '30	5.395	1.835	72.293	3.280	4.964	7.351
11 " '30	5.395	1.605	72.859	3.113	4.459	6.769
4 " '30	5.395	1.855	73.260	3.474	4.048	6.552
27 Juni '30	5.395	1.766	72.594	3.042	1.895	10.420
19 Juli '29	5.769	1.413	64.110	6.012	6.042	6.450
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

¹⁾ Bij de stabilisatie is de goudvoorraad gewaardeerd volgens de nieuwe waarde van den franc. ²⁾ Sluitpost activa.

DUITSCHER RIJKSBANK.

Voornaamste posten in miljoenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buit. circ. banken ¹⁾	Deviezen als goud-dekking geldende	Andere wissels en cheques	Beleeningen
23 Juli 1930	2.618,7	149,8	181,6	1.427,2	57,6
15 " 1930	2.618,9	149,8	183,9	1.486,0	70,2
7 " 1930	2.618,8	149,8	422,7	1.646,3	55,8
30 Juni 1930	2.618,9	149,8	459,0	1.777,1	185,8
23 " 1930	2.618,9	149,8	457,2	1.348,1	55,3
23 Juli 1929	2.085,3	142,9	340,8	2.130,8	53,2
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effec-ten	Diverse Activa ²⁾	Circu-latie	Rekg.-Crt.	Diverse Passiva
23 Juli 1930	101,0	753,6	3.965,9	677,0	217,6
15 " 1930	101,1	729,4	4.186,9	426,8	264,1
7 " 1930	101,0	585,8	4.492,0	381,1	218,0
30 Juni 1930	101,0	589,3	4.685,4	491,6	213,6
23 " 1930	101,0	620,5	4.038,0	648,6	212,9
23 Juli 1929	92,9	540,2	4.091,1	550,9	329,8
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,-	40,0

¹⁾ Onbelast. ²⁾ W.o. Renten bankcheine 23, 15, 7 Juli, 30, 23 Juni '30. 23 Juli '29, resp. 69; 58; 51; 12; 50; 37 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste posten in miljoenen Belgas.

Data 1930	Goud		Goud en zilver b. d. schatkist	Binnen- en buitenlandsche wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. a.d. Staat voor ingeworpen markten	Circulatie	Rekg. Crt.	
	Munt en metaal	Te goed in enwissels op het buitent.						Schatkist	Partic.
24 Juli	1202	795	67	767	32	311	3.007	9	113
17 " "	1202	808	67	771	32	311	3.005	24	118
10 " "	1202	794	—	783	32	—	3.013	10	103
3 " "	1202	728	—	770	40	—	2.971	8	75
26 Juni	1202	734	—	785	38	—	2.902	3	167
25 Juli ¹⁾	1012	451	44	781	48	347	2.554	26	75

¹⁾ 1929.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In her-disc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
9 Juli '30	3.018,1	1.634,2	159,6	236,3	148,9
2 " '30	2.993,4	1.604,7	157,8	260,4	157,5
25 Juni '30	3.059,2	1.637,0	172,6	231,5	102,3
18 " '30	3.067,2	1.636,1	166,7	206,8	132,8
11 " '30	3.079,5	1.662,6	164,7	210,5	148,2
4 " '30	3.060,6	1.641,6	164,7	239,7	189,2
10 Juli '29	2.901,8	1.521,8	160,2	1.153,0	66,0

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circula-tie	Totaal Depo-sito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dek-kings-perc. ¹⁾	Algem. Dek-kings-perc. ²⁾
9 Juli '30	590,6	1.408,6	2.481,1	169,6	77,6	81,7
2 " '30	596,0	1.432,3	2.473,8	169,6	76,7	80,7
25 Juni '30	577,0	1.402,9	2.459,4	169,7	79,2	83,7
18 " '30	597,6	1.419,3	2.464,6	169,7	78,9	83,3
11 " '30	578,7	1.447,0	2.463,2	170,6	78,7	83,0
4 " '30	543,8	1.457,3	2.464,5	170,6	78,0	82,2
10 Juli '29	136,1	1.833,0	2.359,7	158,8	69,2	73,0

¹⁾ Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opeschbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. ²⁾ Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Dis-conto's en beleen.	Beleg-gingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal depo-sito's	Waarvan time deposits
2 Juli '30	84	16.979	6.120	1.792	21.248	7.315
25 Juni '30	54	17.059	6.081	1.779	21.045	7.273
18 " '30	—	—	—	—	—	—
11 " '30	48	16.966	5.917	1.783	20.888	7.182
4 " '30	67	17.038	5.919	1.775	20.822	7.161
3 Juli '29	826	16.925	5.560	1.724	20.165	6.679

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

29 Juli 1930.

De prijsverlaging voor tarwe aan de termijnmarkten te Chicago en te Winnipeg, welke op den laatsten dag der vorige berichtsweek was ingetreden en waardoor het grootste gedeelte van de verhooging, welke in de daaraan voorafgaande dagen had plaats gevonden, weder was te niet gedaan, is reeds spoedig daarop tot staan gekomen en sedert zijn bijna dagelijks de prijzen aan de termijnmarkt te Chicago iets hooger gesloten dan den vorigen dag. Allengs bedroeg deze voor den Juli-termijn te Chicago 1½ dollarcenten per 60 lbs. Te Winnipeg vonden geen prijschommelingen van beteekenis plaats, zoodat op de meeste dagen van de afgelopen week de prijzen vrijwel onveranderd bleven. Gisteren is een verlaging gevolgd, zoodat vergeleken met een week geleden het slot van Juli te Chicago ¼ dollarcenten en te Winnipeg 2¼ dollarcenten per 60 lbs. lager was. Te Buenos Aires ondergingen op de meeste dagen de koersen aan de termijnmarkt slechts geringe veranderingen. De Augustus-termijn sloot te Buenos Aires 7 cents en te Rosario 15 cents per 100 KG. lager dan een week geleden. Verkoopers van Argentijnsche tarwe zijn niet dringend aan de markt. De laatste oogst was kleiner dan die van het jaar te voren en de van den laatsten oogst voor uitvoer beschikbare voorraad wordt op het oogenblik geschat op 35 miljoen bushels tegen 110 miljoen in het vorige jaar. De van den ouden oogst in Noord-Amerika nog aanwezige voorraden worden geschat op 356 miljoen bushels tegen 319 miljoen bushels van het vorige jaar. Terwijl er dus in Argentinië van den laatsten oogst aanmerkelijk minder tarwe voor uitvoer beschikbaar is, heeft het in Noord-Amerika aanwezig geschatte surplus een groot cijfer. Het groote aanbod komt op het oogenblik dan ook uit de Vereenigde Staten en Canada, waar de drukende voorraden van den ouden oogst en groote aanvoeren van den nieuwen oogst van wintertarwe houders van tarwe in ruime mate aan de markt doen zijn tot concurrerende prijzen. Op verscheiden dagen van de afgelopen week zijn in Europa groote hoeveelheden buitenlandsche tarwe gekocht, waarvan het leeuwendeel voor Noord-Amerika's rekening komt. Toch zijn op zulke dagen de prijzen aan de termijnmarkten slechts weinig opgelopen, waaruit men de gevolgtrekking kan maken, dat Amerika graag van zijn overvloed wil verkoopen. De levendige belangstelling voor tarwe in Europa was niet alleen het gevolg van vraag ter dekking van directe behoefte, want ook op verdere aflading werd gekocht. Ze hield ook verband met de oogstvooruitzichten in Noord-Amerika en Europa, waarin koopers op vele dagen aanleiding vonden tot koopen over te gaan. De berichten over wintertarwe in de Vereenigde Staten blijven gunstig en de uitkomsten bij het dorschen zijn beter dan men verwachtte, terwijl de kwaliteit zeer goed is. Uit het zomertarwegebied waren de berichten minder gunstig. Het te velde staande gewas heeft in het zomertarwe verbouwend gebied vrij ernstig van droogte en overmatige hitte te lijden gehad. Hoewel er aan de in het Noord-Westen van de Vereenigde Staten heerschende hittegolf een einde is gekomen en ook regen gevallen is, verwacht men toch dat de volgende oogstschatting door de regering der Vereenigde Staten voor zomertarwe een lager cijfer zal aangeven dan in de vorige maand. Van wintertarwe daarentegen wordt een vermeerdering van de geschatte opbrengst verwacht. De zichtbare voorraad in de Vereenigde Staten is tengevolge van de groote aanvoeren in het wintertarwegebied in de vorige week met 9 miljoen bushels toegenomen en is op het oogenblik 21 miljoen bushels grooter dan in dezelfde week van het vorige jaar het geval was. In Canada is de toestand in de Prairie-Provincies lang niet overal gelijk. In Manitoba zijn de vooruitzichten gunstig en wordt een betere dan gemid-

delde oogst verwacht. In het Noorden van Saskatchewan en van Alberta is dit eveneens het geval, doch in het Zuiden en Zuid-Oosten dezer beide provincies is de toestand minder gunstig. Gedurende eenigen tijd zijn uit de laatstgenoemde streken alarmeerende berichten gekomen over groote hitte en droogte, doch sedert is de toestand verbeterd tengevolge van regen en het schijnt, dat daar voor een mislukking van den oogst niet meer gevreesd behoeft te worden. Volgens schattingen van particuliere zijde wordt in Canada een tarwe-opbrengst verwacht van 100 miljoen bushels meer dan in het vorige jaar werd geoogst. Toen bedroeg deze 300 miljoen bushels. Men verwacht, dat begin Augustus met het binnenhalen van den oogst begonnen zal kunnen worden en meent, dat de critieke periode in Canada bijna voorbij is. In Europa heeft het in de afgelopen week hard geregend, met name in Frankrijk zijn de vooruitzichten weinig gunstig, zoowel kwantitatief als kwalitatief. Men hoort van schattingen van den oogst in Frankrijk van 30 miljoen quarters tegen een opbrengst van 45 miljoen quarters in het vorige jaar. In Duitschland is de regen van gunstigen invloed geweest op de te velde staande tarwe en men koestert goede verwachtingen van de opbrengst. Op het oogenblik ziet men echter met verlangen uit naar goed weer en heeft de tarwe behoefte aan warmte en zonneschijn.

De regen heeft het oogsten van rogge in Duitschland vertraagd, terwijl men zich bangst gemaakt heeft over de kwaliteit en de opbrengst, als gevolg van den voor rogge op zulk een ongunstig moment gevallen regen. Sedert zijn in Duitschland de weersomstandigheden verbeterd en het is te hopen, dat ze gunstig blijven om den boeren gelegenheid te geven hun roggé in drogen toestand binnen te halen. In Polen zijn de vooruitzichten niet gunstig. De lange periode van droog weer is van nadeeligen invloed geweest. Wel is de conditie van wintergraan beter dan het gemiddelde, doch van het voorjaarsgraan worden geen gemiddelde opbrengsten verwacht. Tengevolge van het slechte weer in Duitschland en de verwachting, dat de opbrengst van rogge kleiner zal worden dan in het vorige jaar, was in de afgelopen week gedurende verschillende dagen de stemming voor rogge vast. In Duitse rogge bestaat op het oogenblik zeer weinig aanbod, doch in andere soorten werden vrij belangrijke contracten afgesloten. Ook werd Noord-Amerikaansche rogge naar Europa verkocht. Daarop zijn de prijzen aan de termijnmarkten te Winnipeg en te Chicago vrij aanmerkelijk gestegen, welke verhoogde prijzen niet werden betaald, ook al, omdat de stemming voor dit artikel in Europa minder vast werd, toen het weer verbeterde en Europeesche roggesoorten weder in prijs daalden.

Het aanbod van maïs in spoedige posities is nog steeds zeer schaarsch en de in Europeesche havens aankomende partijen worden tot hooge prijzen verkocht met een belangrijke premie tegenover in de eerste week van Augustus verwachte partijen. In verband met deze premie voor dispo-nibele en zeer spoedig verwachte maïs, koopt de consumptie deze voor de hooge prijzen slechts schoorvoetend en zijn de omzetten niet groot. Voor later aankomende stoomende maïs bestaat wel eenige grootere belangstelling, doch met koopen daarvan is men ook voorzichtig, daar gedurende de laatste weken de verschepingen van maïs uit Argentinië aanmerkelijk zijn toegenomen en op een voor dezen tijd van het jaar meer normaal peil zijn gebracht. De weersomstandigheden voor het dorschen en verschepen van maïs zijn gunstiger geworden en daarvan wordt gebruik gemaakt door grootere hoeveelheden naar de uitvoerhavens in Argentinië te verzenden. Ook voor Donaumaïs in spoedige posities wordt een premie betaald, doch deze is niet zoo groot als voor Platamaïs. Afladers van Donaumaïs zijn niet dringend aan de markt, daar, ten gevolge van de werkzaamheden verbonden aan het binnenhalen van den gerstooft in Roemenië, de aanvoeren naar de Donauhavens slechts van kleinen omvang zijn. Veel belangstelling bestaat

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	20/26 Juli 1930	Sedert 1 Jan. 1930	Overeenk. tijdvak 1929	20/26 Juli 1930	Sedert 1 Jan. 1930	Overeenk. tijdvak 1929	1930	1929
Tarwe	26.813	750.080	1.014.927	—	26.554	75.409	776.634	1.090.336
Rogge	14.378	258.661	132.237	—	24.650	350	283.311	132.587
Boekweit	200	9.576	12.662	—	1.512	40	10.088	12.702
Maïs	27.147	550.420	400.549	3.209	93.272	105.276	643.692	505.825
Gerst	5.223	263.551	247.488	843	21.251	2.483	284.802	249.971
Haver	3.076	115.288	125.101	—	2.812	2.746	118.100	127.847
Lijnzaad	2.166	48.181	100.825	1.152	165.638	211.259	213.819	312.084
Lijnkoek	2.065	92.764	138.735	—	—	250	92.764	138.985
Tarwemeel	3.526	73.289	51.421	228	21.554	17.203	94.843	68.624
Andere meelsoorten	18	10.922	10.110	75	75	—	10.997	10.110

van de zijde der koopers voor deze maïssoort op het oogenblik niet en de omzetten blijven beperkt. De berichten over den nieuwen maïssoort in Roemenië zijn gedurende de laatste dagen gunstig, daar in de meeste maïs verbouwende gebieden overvloedig regen is gevallen. Wel hoort men klachten over droogte in sommige streken, doch deze zijn op het oogenblik van minder groote beteekenis. De opbrengst van maïs in Roemenië wordt op het oogenblik geschat op 23 miljoen quarters tegen 29 miljoen in het vorige jaar. Van deze opbrengst zou 9 miljoen quarters voor uitvoer beschikbaar zijn, waarbij nog het van den vorigen oogst voor uitvoer beschikbare surplus moet worden gevoegd. Men berekent dit overschot van den ouden oogst op 4.500.000 quarters. Zuid-Afrika is geregeld met maïs aan de markt tot lagere prijzen dan die, welke voor Plata- en Donaumaïs gevraagd worden. Op vaste dagen zijn in deze maïssoorten belangrijke contracten afgesloten, doch tegen het einde der week is de stemming verflauwd door Zuid-Afrikaansche zoowel als voor andere maïssoorten, hetgeen een verlaging van enkele guldens per last tengevolge had. Aan de Argentijnsche termijnmarkten waren de prijzen voor maïs voor Augustus, te Buenos Aires 22 cents en te Rosario 20 cents per 100 KG. lager.

In gerst zijn in de afgelopen week groote zaken tot stand gebracht. In de eerste helft der week waren de prijzen eenigszins teruggelopen en in de tweede helft ondergingen zij belangrijke verlagingen voor alle posities. De berichten over den Roemeenschen gerstooftst luiden gunstig en men is druk bezig met het binnenhalen daarvan. Men verwacht dan ook, dat de aanvoeren in de Roemeensche afzandhavens spoedig zullen toenemen en afloaders zijn reeds met flinke hoeveelheden aan de markt. Het voor uitvoer beschikbare surplus van gerst in Roemenië wordt, inclusief hetgeen nog van den vorigen oogst onverkocht is gebleven, op 10.500.000 quarters geschat. De prijzen van Noord-Amerikaansche gerst zijn, nadat eenige zaken in die gerstsoort tot stand zijn gekomen, verhoogd, waardoor deze op het oogenblik te hoog in prijs is om tegen den Donau te concurreren. De berichten uit Rusland luiden gunstig en op ruim aanbod van Russische gerst zal kunnen worden gerekend. Op het oogenblik zijn de Russen echter nog niet aan de markt tot tegenover Donaugerst concurrerende prijzen. Duitse haver wordt niet meer aangeboden en de vraag

heeft zich nu gericht tot Russische soorten van goede kwaliteit, waarin geregeld zaken worden gedaan. Het aanbod daarvan is echter beperkt en groote omzetten komen niet tot stand. Argentinië is geregeld met Platahaver aan de markt, waarin ook vrij geregeld zaken worden gedaan. In het begin der afgelopen week zijn de prijzen aan de termijnmarkt te Buenos Aires voor haver vrij aanzienlijk gedaald, doch later vrijwel onveranderd gebleven. Vergeleken met een week geleden was de September-termijn te Buenos Aires 25 cents per 100 KG. lager.

SUIKER.

De loome stemming der vorige weken hield op alle Suiker markten aan.

In Amerika ging een en ander om in ruwe suiker tot ca. 3.27 d.c.

De termijnmarkt te New-York was kalm en sloot flauw op een nieuw laagterecord als volgt: Sept. 1.17; Dec. 1.27; Jan. 1.29 en Mrt. 1.37, terwijl de laatste notering voor Spot Centr. 3.26 was.

De ontvangsten in de Atlantische havens der V.S. bedroegen deze week 32.000 tons, de versmeltingen 74.000 tons tegen 67.288 tons verleden jaar en de voorraden 339.000 tons tegen 662.600 tons.

De laatste Cuba statistiek is als volgt:

	1930	1929	1928
	Tons	Tons	Tons
Cubaproductie.....	4.671.260	5.156.315	4.037.933
Consumptie.....	59.069	80.315	116.833
Weekontv. afscheephavens...	22.968	25.846	27.576
Totaal sedert 1/1.....	3.077.821	4.176.740	3.100.597
Weekexport.....	75.045	76.524	71.976
Totale export sedert 1/1....	1.721.087	3.052.586	2.050.005
Voorraad afscheephavens.....	1.497.074	1.124.154	1.050.592
Voorraad binnenland.....	1.394.030	899.989	821.449

Volgens F. O. Licht staan de bietenvelden in Europa, dank zij de flinke neerslagen, er gunstig voor.

In Engeland was de stemming apatisch, tengevolge van de terughoudendheid van de groote raffinadeurs. De noteringen van de Londensche termijnmarkt luidden aan het slot 1½ d. lager dan de vorige week.

Op Java was de markt rustig, hoewel de V.I.S.P. zoo-

STATISTISCH OVERZICHT

	TARWE HardWinter No. 2 loco Rotterdam/ Amsterdam per 100 K.G.		ROGGE American No.2) loco Rotterdam per 100 K.G.		MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.		GERST Amer.No.2) loco Rotterdam per 2000 K.G.		LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.		STEENKOLEN Westfaalsche/ Hollandsche bunkerkolen, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.		PETROLEUM Mid. Contin. Crude 33 t/m 33.90 Bé s.g. per barrel		IJZER Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton		KOPER Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton	
	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	Sh.	%	£	%
Jaargemidd. 1925	17.20	100.0	13.07 ⁵	100.0	231.50	100.0	236.00	100.0	462.50	100.0	10.80	100.0	1.68	100.0	73/-	100.0	62.1/6	100.0
" 1926	15.90	92.4	11.75	89.9	174.25	75.3	196.75	83.4	360.50	77.9	17.90	165.7	1.89	112.5	86/6	118.5	58.1/-	93.5
" 1927	14.75	85.8	12.47 ⁵	95.4	176.00	76.0	237.00	100.4	362.50	78.4	11.25	104.2	1.30	77.4	73/-	100.0	55.14/-	89.7
Juni 1927	15.60	90.7	13.20	101.0	175.25	75.8	245.00	104.2	372.75	80.6	11.00	101.9	1.22	72.6	70/-	95.9	54.2/6	87.2
Juli "	15.10	87.8	12.05	92.2	171.50	74.1	235.75	99.9	367.75	79.5	11.10	102.8	1.22	72.6	70/-	95.9	53.19/-	86.9
Augustus "	14.87 ⁵	86.5	11.45	87.6	178.50	77.1	252.50	107.0	368.25	79.6	11.05	102.3	1.22	72.6	69/-	94.5	55.5/6	89.0
September "	14.70	85.5	12.15	92.9	179.50	77.5	233.25	98.8	369.50	79.9	10.90	100.9	1.22	72.6	65/-	89.0	54.13/-	88.0
October "	13.72 ⁵	79.8	11.45	87.6	178.75	77.2	230.50	97.7	359.00	77.6	10.90	100.9	1.22	72.6	65/-	89.0	55.5/-	89.0
November "	13.45	78.2	12.12 ⁵	92.7	184.75	79.8	233.25	98.8	349.75	75.6	10.65	98.6	1.22	72.6	65/-	89.0	59.1/-	95.1
December "	13.40	77.9	12.57 ⁵	96.2	201.00	86.8	246.25	104.3	348.25	75.3	10.60	98.1	1.22	72.6	65/-	89.0	60.2/-	96.8
Januari 1928	13.50	78.5	12.70	97.1	207.50	89.6	247.75	105.0	361.00	78.0	10.30	95.4	1.22	72.6	65/-	89.0	62.-/-	99.9
Februari "	13.80	80.2	12.87 ⁵	98.5	226.50	97.8	243.75	103.3	361.00	78.0	10.00	92.6	1.21	72.0	65/-	89.0	61.12/-	99.2
Maart "	14.60	84.9	14.00	107.1	240.75	104.0	255.75	108.4	350.75	75.8	9.95	92.1	1.19	70.8	65/6	89.7	61.3/6	98.6
April "	15.30	88.9	14.97 ⁵	114.5	239.50	103.5	261.00	110.6	358.25	77.5	10.05	93.1	1.19	70.8	66/-	90.4	61.14/6	99.4
Mei "	15.30	88.9	15.47 ⁵	118.4	238.50	103.0	260.75	110.5	372.00	80.4	10.60	98.1	1.19	70.8	66/-	90.4	62.15/-	101.1
Juni "	14.37 ⁵	83.6	14.27 ⁵	109.2	234.00	101.0	252.50	107.0	365.25	79.0	10.10	93.5	1.19	70.8	66/-	90.4	63.17/-	102.9
Juli "	14.25	82.8	13.07 ⁵	100.0	246.75	106.6	241.00	102.1	359.75	77.8	10.10	93.5	1.19	70.8	66/-	90.4	62.18/-	101.3
Augustus "	12.00	69.8	12.62 ⁵	96.6	214.75	92.8	226.75	96.1	350.75	75.8	10.05	93.1	1.21	72.0	66/-	90.4	62.10/6	100.7
September "	11.65	67.7	11.57 ⁵	88.5	198.75	85.9	198.25	84.0	350.75	75.8	10.00	92.6	1.21	72.0	66/-	90.4	63.8/-	102.1
October "	12.27 ⁵	71.4	12.27	93.8	218.50	94.4	189.50	80.3	366.00	79.1	9.95	92.1	1.19	70.8	66/-	90.4	65.12/-	105.7
November "	12.32 ⁵	71.7	12.07 ⁵	92.4	227.25	98.2	185.50	78.6	366.25	83.5	10.20	94.4	1.18	70.2	66/-	90.4	67.18/-	109.4
December "	12.30	71.5	11.90	91.0	220.25	95.1	180.50	76.5	373.75	80.8	10.10	93.5	1.18	70.2	66/-	90.4	70.3/-	113.0
Januari 1929	12.35	71.8	12.20	93.3	231.50	100.0	194.25	82.3	365.00	78.9	10.10	93.5	1.16	69.0	66/-	90.4	75.10/6	121.7
Februari "	12.72 ⁵	74.0	12.65	96.7	236.00	101.9	194.75	82.5	357.25	77.2	12.90	119.4	1.11	66.1	66/6	91.1	78.-/6	125.7
Maart "	12.65	73.5	12.62 ⁵	96.6	233.00	100.6	191.75	81.3	359.00	77.6	12.00	111.1	1.11	66.1	67/-	91.8	89.8/-	144.0
April "	12.12 ⁵	70.5	11.62 ⁵	88.9	218.00	94.1	185.25	78.5	373.25	80.7	11.05	102.3	1.11	66.1	68/-	93.2	82.17/6	133.5
Mei "	11.12 ⁵	64.1	10.57 ⁵	80.9	198.25	85.6	177.50	75.2	363.50	76.8	11.15	103.3	1.16	69.0	69/6	95.2	75.4/6	121.2
Juni "	10.87 ⁵	63.2	10.20	78.0	193.50	83.6	171.25	72.6	355.25	76.8	11.25	104.2	1.30	77.4	71/-	97.3	74.11/-	120.1
Juli "	12.80	74.3	11.20	85.6	218.50	94.4	191.25	81.0	415.50	89.8	11.25	104.2	1.30	77.4	72/6	99.3	72.12/6	117.0
Augustus "	13.12 ⁵	76.3	10.75	82.2	202.50	87.5	182.75	77.4	452.50	97.8	11.25	104.2	1.30	77.4	72/6	99.3	73.17/-	119.0
September "	12.62 ⁵	73.4	10.20	78.0	191.00	82.5	172.00	72.9	506.75	109.6	11.40	105.6	1.30	77.4	72/6	99.3	74.19/-	120.7
October "	12.10	70.4	9.87 ⁵	75.6	185.00	79.9	168.00	71.2	516.50	111.7	11.25	104.2	1.30	77.4	72/6	99.3	72.16/-	117.3
November "	11.77 ⁵	68.5	9.20	70.4	174.00	75.2	164.75	69.8	483.25	104.5	11.35	105.1	1.30	77.4	72/6	99.3	70.5/-	113.2
December "	12.62 ⁵	73.4	9.35	71.5	166.00	71.7	163.75	69.4	482.00	104.4	11.75	108.8	1.30	77.4	72/6	99.3	68.6/6	110.1
Januari 1930	12.67 ⁵	73.7	9.35	71.5	149.25	64.5	151.25	64.1	433.75	93.8	11.75	108.8	1.21	72.0	72/6	99.3	71.9/6	115.1
Februari "	11.72 ⁵	68.2	8.17 ⁵	62.5	139.00	60.0	135.75	57.5	398.50	86.2	11.75	108.8	1.11	66.1	72/6	99.3	71.12/6	115.4
Maart "	10.90	63.4	7.15	54.7	143.50	62.0	125.00	53.0	390.00	84.3	11.55	106.9	1.11	66.1	70/-	95.9	68.19/6	111.1
April "	11.17 ⁵	65.0	7.62 ⁵	58.3	180.25	77.8	129.75	55.0	431.00	93.2	11.35	105.1	1.16 ⁵	69.3	67/6	92.5	61.3/-	98.5
Mei "	10.45	60.8	6.55	50.1	148.50	64.1	114.50	48.5	405.00	87.6	11.35	105.1	1.18 ⁵	70.5	67/6	92.5	53.9/-	86.1
Juni "	10.05	58.4	5.17 ⁵	39.6	145.50	62.9	103.75	44.0	385.50	83.4	11.35	105.1	1.18 ⁵	70.5	67/6	92.5	50.1/6	80.7
7 Juli	9.55	55.5	5.20	39.8	158.00	68.3	106.00	44.9	350.00	75.7	11.35	105.1	1.18 ⁵	70.5	67/6	92.5	48.15/-	87.5
14 "	9.25	53.8	5.25	40.2	168.00	72.6	102.00	43.2	317.00	68.5	11.35	105.1	1.18 ⁵	70.5	67/6	92.5	47.10/-	76.5
21 "	9.65	56.1	6.60	50.5	160.00	69.1	114.00	48.3	362.00	78.2	11.35	105.1	1.18 ⁵	70.5	67/6	92.5	47.7/6	76.3
28 "	9.75	56.7	6.25	47.8	145.00	62.6	110.00	46.6	354.00	76.5	11.35	105.1	1.18 ⁵	70.5	67/6	92.5	48.15/-	78.5

1) Men zie voor de toelichting op dezen staat de nummers van 8 en 15 Augustus 1928 (No. 658 en 659) pag. 689/90 en 709. 2) = Western vóór de invoering van

wat dagelijks kleine partijen uit den oogst 1930 kon verkoopen tot de oude limites. Deze verkoopen bedroegen gedurende de afgelopen week ca. 15.000 tons Superieur en 2700 tons No. 16 & hooger.

Het rendement der verschillende fabrieken loopt dit jaar nogal uiteen; van sommige is het lager, van andere weer hooger, doch in doorsnee is het tot dusver ongeveer gelijk aan dat van verleden jaar.

Ook hier te lande was de markt kalm met afbrokelende noteringen op de Amsterdamsche termijnmarkt. Deze luiden aen het einde der week als volgt: Aug. f 8½; Dec. f 9; Mrt. f 9½ en Mei f 9¼. De omzet bedroeg 4350 tons.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons. Manchester, d.d. 23 Juli 1930.

In de Amerikaanse katoenmarkt is in de afgelopen week weinig verandering gekomen. Er was een iets vastere toon op Vrijdag en Zaterdag j.l., doch sedert dien tijd zijn prijzen weer gedaald en was gisteren Mid. American spot weer ongeveer op hetzelfde niveau van verleden Woensdag. De ontvangsten in Amerikaanse havens bedragen dit seizoen circa driekwart miljoen balen minder dan een jaar geleden, terwijl exporten ongeveer 1.400.000 balen minder bedragen. Egyptische katoen is eveneens vaster geweest, doch F.G.F. Sakel „Spot“ was gisteren 15 punten lager dan op j.l. Zaterdag.

De berichten over den nieuwen oogst blijven gunstig luiden, terwijl de voorraden in Alexandrië ca. 1.800.000 cantars (of ongeveer 100 pCt.) meer bedragen dan een jaar geleden. Loco-verkoopen in Liverpool bedroegen de vorige week slechts 15.310.000 balen, waarvan een derde Amerikaanse, Zuid-Amerikaanse soorten bedroegen 4.820.000 balen, Egyptische en Soedaneesche soorten 1.790.000 balen, Afrikaansche 1.320.000 balen; Oost-Indische 1.790.000 balen.

Voor Amerikaanse garens bestaat een betere vraag, hoewel het aantal geboekte orders slechts weinig verandering aantoont, daar de geboden prijzen voor hoeveelheden op een te lage basis zijn om geaccepteerd te worden. De meeste soorten Mule Twist en Weftcops worden slechts in

geringe hoeveelheden gekocht, hoewel wij gisteren vernamen, dat er flinke kwanti afgesloten zijn in grove garens speciaal voor geruwd doek geschikt. Ook bestaat er iets meer belangstelling naar ringgarens speciaal in de betere gekaarde soorten. Enkele flinke hoeveelheden zijn geplaatst tegen prijzen, die, naar men zegt, beter zijn, ofschoon zij nog wel te wenschen overlaten.

Getwijnde garens worden slechts in kleine hoeveelheden verkocht. Egyptische Twist en Weftcops worden slecht verkocht, terwijl slechts weinig orders voor grootere hoeveelheden mogelijk zijn. Deze opmerkingen gelden ook voor enkele bundelgarens voor export; er gaat slechts een zeer beperkte handel voor Indië om. Getwijnde garens, zoowel voor het binnenland als voor export, worden algemeen slechts weinig verkocht met uitzondering van de hard twisted nummers voor het weven met kunstzijde, waarin vrij goede zaken gedaan worden.

De doekmarkt is vast en prijzen zijn onveranderd. Het is wel teleurstellend, dat de verbetering in toon, die wij de vorige week gerapporteerd hebben, geen betere resultaten heeft afgeworpen. Er zijn eenige zaken in gebleekte en geverfde goederen voor Hongkong gedaan, doch zelfs hier is het aantal geboekte orders niet algemeen geweest. De getoonde belangstelling heeft echter de verwachting van verdere zaken opgewekt, die tot op heden niet verwezenlijkt zijn, daar de lage wisselkoers een onoverwinbare moeilijkheid vormt. Wat zaken over het algemeen betreft, zijn hier en daar posten geplaatst, waar voorraden van katoen gering waren. Hoewel er een flinke vraag is, blijven zaken over het algemeen van weinig betekenis en het aantal geboekte orders is slechts gering.

Liverpoolnoteringen Oost. koersen 15 Juli 22 Juli
16 Juli 23 Juli T.T. op Br.-Indië 1/5¼ 1/5¾
F.G.F. Sakellaridis 12,30 12,50 T.T. op Hongkong 1/3½ 1/3¼
G.F. No. 1 Oomra 3,55 3,55 T.T. op Shanghai 1/5½ 1/6

KOFFIE.

De stemming was in de afgelopen week wederom zeer kalm en de vraagprijzen van Brazilië liepen nog verder terug. Het verschil met een week tevoren bedroeg voor Santos koffie van 1/6 tot 3/6 en voor Rio van 1/6 tot 2/6 per cwt. De oorzaak dezer daling is hoogstwaarschijnlijk

AN GROOTHANDELSPRIJZEN¹⁾

TIN locoprijzen Londen per Eng. ton	KATOEN for Middling locoprijzen New York per lb.	WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.	WOL gekamde Australische, Crossbred Colo- nial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.	RUBBER ⁴⁾ Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.	SUIKER Witte kristal- suiker loco R'dam/A'dam. per 100 K.G.	KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per ½ K.G.	THEE Afl. N.-l. thee. A'dam gem. pr. Java- en Suma- trathee p. ½ KG.	Indexcijfer v/h. Centr. B. v. d. Stat. herleid van 1913 = 100 tot 1925 = 100	Indexcijfer van The Economist, herleid 1927 = 100 tot 1925 = 100								
£	¢	¢	¢	Sh.	h.	cts.	cts.										
261.17/-	100,0	23,25	100,0	55,00	100,0	29,50	100,0	2/11,625	100,0	18,75	100,0	61,375	100,0	84,5	100,0	100,0	100,0
290.17/6	111,1	17,55	75,5	47,25	85,9	24,75	83,9	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	90,25	111,5	93,2	92,9
290.4/-	110,8	17,50	75,3	48,50	88,2	26,50	89,8	1/6,375	51,6	19,125	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	95,4	89,5
296.9/6	113,2	16,85	72,7	47,25	85,9	26,00	88,1	1/6	50,5	18,375	98,0	47	76,6	81,25	96,2	96,1	89,6
289.15/6	110,7	17,90	77,0	48,50	88,2	26,50	89,8	1/4,75	47,0	18,625	99,3	47	76,6	84	99,4	97,4	92,2
292.-/6	111,5	19,70	84,7	48,50	88,2	26,50	89,8	1/5,25	40,8	18,50	98,7	45,375	73,9	-	-	96,1	90,2
287.12/6	109,8	22,05	94,4	50,00	90,9	26,50	89,8	1/4,25	45,6	17,875	95,3	44,25	72,1	94,5	111,8	96,8	89,1
264.2/6	100,9	20,65	88,8	50,25	91,4	26,75	90,7	1/4,375	46,0	16,875	90,0	45,25	73,7	93	110,1	96,8	88,6
264.4/6	100,9	20,25	87,1	52,25	95,0	28,50	96,6	1/6,5	51,9	17,25	92,0	46	74,9	96	113,6	97,4	88,9
266.13/6	101,8	19,70	84,7	51,50	93,6	28,75	97,3	1/7,75	55,4	17,875	95,3	46	74,9	89,25	105,6	97,4	88,2
255.1/-	97,4	19,25	82,8	53,00	96,4	29,75	100,8	1/7,25	54,0	17,375	92,7	46	74,9	84,5	100,0	98,7	87,9
233.10/6	89,2	18,35	78,9	54,75	99,5	31,75	107,6	1/3,75	44,2	16,75	89,3	46	74,9	79,5	94,1	96,8	87,9
233.17/6	89,3	19,35	83,2	55,00	100,0	33,25	112,5	1/0,75	35,8	16,875	90,0	47	76,6	79	93,5	98,1	89,2
234.6/-	89,5	20,65	88,8	54,50	99,1	33,00	111,9	-9,375	26,3	16,875	88,7	48,25	78,6	78,25	92,6	98,7	90,5
230.13/-	88,1	21,55	92,7	54,25	98,6	32,25	109,3	-9	25,3	16,625	88,7	48,25	78,6	78,25	92,6	98,7	90,5
218.8/6	83,4	21,35	91,8	55,50	100,9	31,75	107,6	-9,25	26,0	15,75	84,0	49	79,8	73,25	86,7	98,7	89,8
211.19/-	80,9	21,75	93,5	53,00	96,4	31,25	105,9	-9,25	26,0	15,50	82,7	49,875	81,3	71,25	84,3	95,5	88,2
211.18/-	80,9	19,30	83,0	51,75	94,1	30,00	101,7	-9,25	26,0	16,00	85,3	51,875	84,5	67,75	80,1	92,9	86,6
214.7/6	81,9	18,55	79,8	47,00	85,5	29,00	98,3	-8,5	23,9	15,875	84,7	52,75	86,0	70,25	83,1	93,5	85,4
221.19/-	84,8	19,45	83,7	46,25	84,1	27,25	92,4	-8,8	24,7	14,625	78,0	53	86,4	73	86,4	94,2	85,1
232.10/6	88,8	19,90	85,6	47,25	85,9	27,50	93,2	-8,625	24,2	14,00	74,7	53	86,4	75,75	89,6	95,5	85,1
228.8/-	87,2	20,45	88,0	46,25	84,1	28,00	94,9	-8,5	23,9	13,925	74,3	51,75	84,3	76,5	90,5	95,5	84,8
222.7/6	84,9	20,20	86,9	46,75	85,0	28,75	97,3	-9,875	27,9	13,775	73,5	53,125	86,6	77,25	91,4	94,2	84,6
222.11/-	85,0	20,10	86,5	44,25	80,5	27,75	94,1	1/-	33,7	13,375	71,3	54	88,0	74,25	87,9	94,2	85,4
221.0/6	84,4	21,25	91,4	44,00	80,0	27,50	93,2	1/0,125	34,0	13,50	72,0	54	88,0	72,75	86,1	94,8	85,8
207.5/6	79,2	20,45	88,0	43,25	78,6	27,25	92,4	-10,5	29,5	13,375	71,3	54	88,0	74,25	87,9	92,9	83,9
197.5/6	75,3	19,40	83,4	41,50	75,5	26,25	89,0	-10,875	30,5	12,25	65,3	54	88,0	73,50	87,0	91,6	81,7
200.5/-	76,5	18,75	80,6	40,00	72,7	25,75	87,3	-10,625	29,8	12,00	64,0	54	88,0	69,50	82,2	91,0	81,9
209.5/6	79,9	18,65	80,2	38,75	70,5	24,75	83,9	-11	30,9	13,425	71,6	54	88,0	68,50	81,1	91,0	83,7
210.11/-	80,4	18,60	80,0	37,00	67,3	24,00	81,4	-10,5	29,5	13,00	69,3	53,50	87,2	64	75,6	91,6	82,0
205.5/6	78,4	18,90	81,3	34,25	62,3	23,75	80,5	-10,125	28,4	13,475	71,9	51,75	84,3	64	75,6	91,0	82,0
188.9/6	72,0	18,45	79,4	32,50	59,1	22,50	76,3	-9,625	27,0	13,30	70,9	48,50	79,0	66	78,7	90,3	80,5
182.-/6	69,5	17,50	75,3	34,25	62,3	23,00	78,0	-8,125	22,8	12,50	66,7	41,75	68,0	66,50	78,7	88,4	78,8
178.18/6	68,3	17,25	74,2	31,25	56,8	21,25	72,0	-8	22,5	12,075	64,4	36,75	59,9	60,75	71,8	87,1	78,8
174.13/-	66,7	17,15	73,8	29,50	53,6	19,25	65,3	-7,375	20,7	11,675	62,3	35	57,0	60,50	71,6	84,5	76,9
174.4/-	66,5	15,45	66,4	28,50	51,8	17,75	60,2	-8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	81,3	75,2
165.18/-	63,4	15,20	65,4	26,25	47,7	16,50	55,9	-7,625	21,4	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	78,7	74,2
161.17/6	61,8	16,45	70,8	27,25	49,5	17,25	58,5	-7,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	78,7	72,8
145.-/-	55,4	16,50	71,0	28,75	52,3	18,00	61,0	-6,875	19,3	9,80	52,3	34,75	56,6	58	68,6	76,1	72,0
136.4/6	52,0	14,50	62,4	27,75	50,5	17,50	59,3	-6,125	17,2	9,775	52,1	33	53,8	58	68,6	76,1	70,4
135.2/6	51,6	-	27,00 ⁸	49,1 ⁸	17,00 ⁸	17,00 ⁸	57,3 ⁸	-6,1875	17,4	9,75	52,0	32	52,1	56,75 ¹⁰	67,2	76,1	70,4
132.15/-	50,7	13,10 ⁵	56,3 ⁸	26,75 ⁹	48,5 ⁹	16,62 ⁹	56,4 ⁹	-5,75	16,1	9,50	50,7	32	52,1	56,25 ¹⁰	66,6 ¹⁰	76,1	70,4
135.12/6	51,8	13,40 ⁶	57,6 ⁶	26,75 ¹⁰	48,5 ¹⁰	16,50 ¹⁰	55,9 ¹⁰	-5,3125	14,9	9,25	49,3	32	52,1	56,25 ¹⁰	66,6 ¹⁰	76,1	70,4
136.-/-	51,9	12,75 ⁷	54,8 ⁷	27,00 ¹¹	49,1 ¹¹	16,50 ¹¹	55,9 ¹¹	-5,3125	14,9	8,625	46,0	30	48,9	-	-	-	-

de huidige officiële noteringswijze (Jan. 1928); vanaf 16 Dec. 1929 74/5 K.G. Hongaarsche; vanaf 26 Mei 1930 Z.-Russische. ³⁾ = Malting vóór de invoering van de huidige offic. not. wijze (Jan. 1928). ⁴⁾ Jaar- en maandgem. afger. op 1/8 penice. ⁵⁾ 11 Juli. ⁶⁾ 18 Juli. ⁷⁾ 25 Juli. ⁸⁾ 3 Juli. ⁹⁾ 10 Juli. ¹⁰⁾ 17 Juli. ¹¹⁾ 24 Juli.

in de eerste plaats te zoeken in het uitblijven van buitengewoon lage temperaturen in het productieland. Werd er reeds enkele weken geleden de aandacht op gevestigd, dat de thermometer in sommige gedeelten van Brazilië tot dicht bij het nulpunt was genaderd en dat het in omliggende landen abnormaal koud was geworden, zoodat de kans op vorst in de koffie-produceerende districten als vrij groot werd afgeschilderd, in werkelijkheid heeft zich tot nu toe niets verontrustends van dien aard voorgedaan. Van geen enkele zijde is eenig betrouwbaar bericht over vorst en over daardoor veroorzaakte schade aan den koffie-aanplant ontvangen en het is bekend, dat, indien ook in de eerstvolgende weken vorstschade van betekenis mocht uitblijven, de volgende oogst wederom groot zal worden. Dat bij een teruggehouden voorraad van 21.210.000 balen in Sao Paulo en van 1.621.000 balen in Rio en een zichtbaren wereldvoorraad van ongeveer 5.600.000 balen, dus bij een totalen wereldvoorraad van bijna 28.500.000 balen, het vooruitzicht op een nieuwen grooten Brazil-oogst de prijzen verder drukt, is maar al te begrijpelijk, temeer daar ook de wisselkoers in Brazilië in de laatste dagen nog bijna 5 pCt. is gezakt.

Zooals hierboven reeds is vermeld, bedroeg volgens een dezer dagen ontvangen telegram de voorraad, in de binnenlandsche pakhuizen en in de spoorwegstations van Rio teruggehouden, op 30 Juni 1.621.000 balen, hetgeen tegen 31 Mei, toen deze voorraad 2.498.000 balen bedroeg, een vermindering beteekent van 877.000 balen.

De limiet der dagelijksche aanvoeren in de haven van Rio is voor de eerste helft van Augustus gebracht op 7.496 balen tegen 6.739 balen in de tweede helft van Juli.

Aan de loco-markt bleef de afzet zeer beperkt; de officieele noteering van Superior Santos werd verlaagd van 38 op 37 ct. per ½ K.G. en die van Robusta van 32 op 30 ct.

Aan de Rotterdamse termijnmarkt liepen de noteeringen sedert verleden week ½ a ¾ ct. terug. Dinsdag 29 dezer des voormiddags waren zij als volgt: Juli 24½, September 23, December 20½, Maart 1931—19½, Mei 1931—19 ct. per ½ K.G.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans ongeveer 51/- a 53/- per cwt. en van dito Prime ongeveer 55/- a 57/-, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 32/9 a 34/6.

Nederlandsch-Indië was bij uiterst klein aanbod voor de ongewasschen Robusta-soorten wederom iets hooger, doch van gewasschen Robusta bleef de prijs onveranderd. Op het oogenblik zijn de noteeringen in de eerste hand als volgt:

Palembang Robusta, Augustus-verscheping, 17½ ct.; Benkoelen Robusta, Augustus-verscheping, 17½ ct.; Mandheling Robusta, Augustus-verscheping, 19½ ct.; W.I.B. f.a.g. Robusta, Augustus-verscheping 26 ct., alles per ½ K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De slot-noteeringen te New-York van het aldaar geldende gemiddeld contract (basis Rio No. 7) waren:

	Sept.	Dec.	Maart	Mei
28 Juli	\$ 6,45	\$ 5,92	\$ 5,82	\$ 5,74
21 "	" 6,96	" 6,53	" 6,28	" 6,16
14 "	" 6,87	" 6,55	" 6,40	" 6,34
7 "	" 6,21	" 5,94	" 5,83	" 5,76

Rotterdam, 29 Juli 1930.

THEE:

In de vorige week behield de lusteloze stemming van de thee-markt te Londen de overhand.

Dit geldt niet voor de Java- en Sumatra-soorten, welke de eenige waren die in het algemeen goede vraag ontmoeten.

In het bijzonder voor de goedkoopere soorten.

In Calcutta werden van de 29.000 kisten ca. 20.000 kisten verkocht.

De uitvoer uit Noordelijk-Britsch-Indië bedroeg in Juni niet minder dan 19.8 miljoen lbs. hetgeen 4.1 miljoen lbs. hooger is dan verleden jaar. De achterstand over de maanden April/Mei is hiermede niet slechts te niet gedaan, maar het totaal over April/Juni overtreft thans het vorige jaar met ruim 3 miljoen lbs.

De uitvoer van Ned.Indische thee uit Nederland bedroeg volgens de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek, gedurende Juni 797.000 KG. tegen 651.000 KG. in 1929.

De aanvoer in Nederland bedroeg 1.8 miljoen KG. (v.j. 1.79 miljoen KG.) en de invoer tot verbruik 834.000 KG. (v.j. 908.000 KG.).

Amsterdam, 28 Juli 1930.

IJZER

De baisse op de continentale exportmarkt voor ruwijzer zette zich in de afgelopen veertien dagen voort. Naar Cleveland ijzer was zeer weinig vraag; de prijs werd evenwel gehandhaafd.

De stemming op de staalmarkt werd door de onzekerheid t.a.v. de besluiten van het Internationale Ruwstaalkartel zoodanig beïnvloed, dat de omzet tot een minimum beperkt bleef. De prijspositie is voor alle producten zwak. De officieele prijzen der gekartelleerde producten (half-fabrikaten en profielijzer) zijn met 5—7½ sh. verlaagd.

VERKEERSWEZEN.

VRACHTENMARKT.

Graan van Noord-Amerika. Er was beduidend meer vraag naar scheepsruimte, in het bijzonder van de Gulf en de vrachten liepen in het algemeen iets op.

Van Montreal werden prompte partijen naar het Continent op basis van \$ 0.08 naar Antwerpen uit de markt genomen, terwijl voor een boot per begin September naar Antwerpen of Rotterdam \$ 0.09½ met de optie Bordeaux/Hamburg range tegen \$ 0.10½ betaald werd. Naar de Middellandsche Zee werd per Augustus op basis van \$ 0.11 en per September op basis van \$ 0.12 afgesloten.

Van de Northern range was betrekkelijk weinig te doen.

Van de Gulf werd aanvankelijk op basis van \$ 0.12½ naar Antwerpen of Rotterdam per Juli/Augustus bevracht; daarna zijn verscheidene booten per Augustus en September tegen \$ 0.12 opgenomen, in sommige gevallen met de optie Bordeaux/Duinkerken range tegen \$ 0.13 en U.K. tegen 2/9.

La Plata. In deze afdeling ging in de afgelopen week het meeste om. Er was meer vraag tegen betere cijfers, al hadden vroege booten ook de voorkeur. In het geheel werden ongeveer 22 booten bevracht, voor het meerendeel handige schepen. Van de Bovenrivier werd tot 18/- betaald naar U.K./Continent met cancelling 10 Augustus, terwijl voor een boot van 5500 ton van Santa Fé naar Antwerpen, Rotterdam of Amsterdam, met cancelling 31/7 zelfs 19/6 d. toegestaan werd. Van Buenos Aires werden booten tot 7000 ton per begin Augustus tegen 15/-, basis Havre/Hamburg range opgenomen, optie Middellandsche Zee tegen 16/6 d.; per medio Augustus werd naar U.K./Continent 15/- betaald met 6 d. minder voor Antwerpen of Rotterdam en per einde Augustus begin September 13/6.

Suiker van West-Indië. In het algemeen was het in deze afdeling rustig. Naar U.K./Continent kwamen geen afsluitingen tot stand en op het oogenblik is er zeer weinig vraag in deze richting. Voor de naar Rusland verkochte ladingen werden twee vroege booten tegen 15/3 resp. 15/10½ naar Leningrad opgenomen. Waar over den verkoop van verdere ladingen naar de Zwarte Zee en Leningrad onderhandeld wordt, is te verwachten, dat binnenkort booten voor Augustus/September laden geplaatst kunnen worden. Van de naar Gothenburg verkochte 10.000 ton werden 6000 ton van Cuba per medio Augustus tegen het betrekkelijk lage cijfer van 14/- afgesloten; de resterende 4000 ton zullen pas per eerste helft September ter verscheping komen.

Donau en Zwarte Zee. Van den Donau vonden beduidend minder afsluitingen plaats dan de voorgaande week. Zowel voor Augustus als wel voor September werd 14/- betaald, basis Antwerpen of Rotterdam.

Van de Zwarte Zee werd een behoorlijk aantal booten opgenomen tegen 11/-, basis Continent voor Augustus laden.

Middellandsche Zee. Deze markt was zeer kalm. Bij een gering aantal orders was het aanbod van tonnages zeer groot en reeders waren bereid elk bod in overweging te nemen. Ertsladingen werden o.m. als volgt gesloten: Huelva/Rotterdam 4/7½, Follonica/Hamburg en Stettin 5/3 en 5/6, Val de Torre/Rotterdam 4/10½, Bona/Rotterdam of Vlaardingen 4/-, Algiers/Rotterdam of Vlaardingen 4/1½, Les Palaies/Rotterdam 4/6, terwijl de volgende phosphaatladingen bevracht werden: Sfax/Bordeaux en Nantes 4/10½, Antwerpen 5/3, Cette 5/1½ en Tunis/Vlaardingen 6/3.

Noord-Spanje. Ook in deze afdeling valt geen verbetering te vermelden. Betaald werd: 4/9 Bilbao/Grangemouth en Bilbao/Tyne en 5/9 Rivadeo/Immingham.

Kolen van U.K. De toestand bleef vrijwel ongewijzigd. Van Wales werd o.m. afgesloten: Havre 3/-, Lissabon 6/4½, Algiers 7/6, Napels 6/3, Bari 7/9, Port Said 7/-, Alexandrië 7/-, La Plata 14/6, Buenos Aires 15/-, Montreal of Quebec 7/-, en van de Oostkust: Mariager 4/6, Stettin 4/-, Königsberg 4/3, Bordeaux 4/3, Marseilles 7/3, Cette 7/6, West-Italië 6/3 en Alexandrië 7/3.